Массо а мехкий пролетареш, цхьаьнакхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕН МИНИСТРИЙ СОВЕТЕН ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадуьл 1923 шера дена ● ШИНАРА, 16 НОЯБРЬ, 1982 ШУ. ● № 137 (6703). ● Мах 3 кеп.

12 ноябре хиннай КПСС Центральни Комитета аргIан йоаца Пленум.

Пленумо берригаш раьза а болаш КПСС Генеральни секретаралла хержав новкъост АНДРОПОВ Юрий Владимирович.

Новкъоста Ю. В. АНДРОПОВА къамаьл

Новкъостий!

Вай партеца, дерригача советски халкъаца доккха во денаь. Ца деттадуш сецад Советски Союза Коммунистически партен Советски пачхьалкхен кулгалхочун, дунен халкъашта юкъерча коммунистически болхлойн болача гIорваьнна волча деятела, бокъонца волча коммуниста, советски халкъа тешаме шийн — Леонид Ильич Брежнева дог.

Вахарцара къахьтан хIаннарча ханара доккхагIвола политически деятель. ДIавахав вай новкъости доттагIий, камаьрша дог, цIена уйла йола, нахах дог лазаш, дог цIена дола, эшача тIо де кийча вола, чIоагIа (?) майни вола сер. ГIулакха долаш доаццаш муIахьа хилар, цхьайсара а хьегарара а доагIар компромиссе йоаццаш хьадехар, бехке ше репенеш тIалаш хургдолчун хьакъехье уйла яр, исторе чIоагIа гола тохаш принципиальни майрен хилар, дувца ца луш нах лархIар, дог цIена хилар, цар уйла яр ... уж да партен халкъон Леонид Ильич лоархIаш а везаш а хинна цох дакъа башкадина гIуллакхаш.

Леонид Ильич Брежнева сийрда вахар дагалаьца йист [illegible]

Леонид Ильич [illegible] Советски Союза Коммунистически парте, берригаш [illegible] дIахьаьта [illegible] Хlаьта из да а [illegible]

Мехка [illegible] Сийлахь [illegible] тIехьагIа [illegible] оттадар а, [illegible] тахкари — из деррига а советски халкъа [illegible]

(Чиестедоалар 2-ча оагIо тIа).

(Чиестедоалар 2-ча оагIо тIа).

Леонид Ильич БРЕЖНЕВ дIаволлар

ЦIеча майдан тIа хинна траурни митинг

Советски халкъо 15 ноябре Iалаьмате чIоагIа таьзет дилла тIехьарча новкъа ваьккхар Леонид Ильич Брежнев — Коммунистически партен Советски пачхьалкхен, дунен халкъашта юкъерча коммунистически болхлойн болама гIорваьнна деятель, КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатель.

...Союзий Цlен Колонни зал. ТIехьарча сийлен ха тIа венкачуи кIнига хьалхашка дIаотт новкъостий Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Щербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков.

Таьзета вахте лаьттар дIаволлийта вIаштIехьдаккхара комиссе членаш А. П. Александров, С. А. Шатаев, Б. Н. Пастухов, Н. Н. Блохин, Г. М. Марков, Т. Н. Хренников, Н. А. Пономарев, С. Ф. Бондарчук, В. В. Терешкова, Г. Т. Береговой, А. Ф. Горденко, В. А. Смирнов, В. Н. Голубева, А. Б. Гиталов.

11 сахьат. Зале бус Л. И. Брежнева дезала гаргара баьраш. Iадика юаца тIехьара минуташ.

Таьзета мелодеш а лекхаш Л. И. Брежнева дакъа чулла кIинг арабоаккх Колонни залера, артиллерийски лафета тIа оттаду. Кортеж шоргтига ЦIеча майданга хьа йода. Таьзета процессе Л. И. Брежнева кIинга тIехьа гIаьгIане баха йист ца хулаш болх Коммунистически партен, Советски пачхьалкхен кулгалхой. ДIаволлийта вIаштIехьдаккхара комиссе членаш, венкаш деза гаргара бараш, министраш. КПСС ЦК, КПСС МГК, Москвера [illegible] бехктокхаме болалаш, общественности векалаш.

Процессена хьалхашкахьа — гIаьш венокаш, союзни шагIа КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Советерча, союзни республикашкара, краяшкара, областашкара партийни, советски, общественни организацешкара, цхьа къахьегаза коллективашкара ГIадока хинна бIаьш венокаш. Укхаза да доалаш дехьарча делегацешкара венокаш а.

ЦIеча даьре гIалонашкаш тIа доалаш да Л. И. Брежнева Коммунистически партен Советски пачхьалкхен [illegible] поете волаш дукхаьа балхаьхьара бола бараш долаш советски социализмашта доалаш декъарча пачхьалкхен [illegible]

ЦIеча майда баха хьайна а Нижна кулгаршка — Москвенга гарнизона [illegible] ра дахаран. Пар [illegible] тIа [illegible] а цIеча майдаваш.

Таьзета процесси юхаеш Мавзолея хьалхашка. Лафета тIара кIинг постамента тIа оттаду.

Мавзолея центральни трибуна тIа бовл новкъостий Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, В. В. Щербицкий, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Т. Я. Киселев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, К. В. Русаков, дIаволлийта вIаштIехьдаккхара комиссе членаш.

Хьаьший трибунаш тIа — КПСС ЦК членаш членалла кандидаташ, КПСС центральни Ревизионни комиссе членаш, СССР-ен РСФСР-ен Лакхехьарча Совета депутаташ, партийни, советски общественни организацен векалаш, военачальникаш производстве хьалхататтараш.

Укхаза — Л. И. Брежнев дIаволлача баьхка доазол дехьара дукха хьаьший.

Укхаза я партийно - пачхьалкхен делегацеш, НРБ — БКП ЦК Генеральни секретарь, НРБ пачхьалкхен Совета Председатель Т. Живков (делегаце кулгалхо), БКП ЦК Политбюро член, НРБ Министрий Совета Председатель Г. Филипов, БКП ЦК член, СССР-ра НРБ посол Д. Жулев. ВНР — ВСРП ЦК Хьалхара секретарь Я. Кадар (делегаце кулгалхо), ВСРП ЦК Политбюро член, ВНР Президиума председатель П. Лошонци, ВСРП ЦК член, СССР-ра ВНР посол Ш. Рашши; СРВ — КПВ ЦК Политбюро член, СРВ пачхьалкхен Совета Председатель Чыонг Тинь (делегаце кулгалхо), КПВ ЦК Политбюро членалла кандидат, СРВ кхыча мехкашцарча гIуллакхий министр Нгуен Ко Тхать, КПВ ЦК член, СССР-ра СРВ посол Динь Ньо Лием; ГДР — СЕПГ ЦК Генеральни секретарь, ГДР пачхьалкхен Совета Председатель Э. Хонеккер (делегаце кулгалхо), СЕПГ ЦК Политбюро член, ГДР Министрий Совета Председатель В. Штоф, СЕПГ ЦК Политбюро член, ГДР Халкъа Палата Председатель Х. Зиндерман, ГДР пачхьалкхен Совета Председателан заместитель Г. Геттинг, СЕПГ ЦК Политбюро член, СЕПГ ЦК секретарь Г. Миттаг, КНДР — ТПК ЦК Политбюро член, КНДР вице-президент Пак Сен Чер (делегаце кулгалхо), ТПК ЦК член, КНДР бухгалтера министр, корейско - советски доттагIалла общества Центральни правлене председатель Ким Ен Чху, ТПК ЦК членалла кандидат — ТПК ЦК Дунен халкъашта юкъерча отдела заведующе заместитель Кнак Чо Ген, СССР-ра КНДР посол Квон Хи Ген, Куба республика — Куба Компарте ЦК хьалхара секретарь, Куба республика пачхьалкхен Советен Министрий Советан Председатель Фидель Кастро Рус (делегаце кулгалхо). Куба Компарте ЦК Политбюро членаш, Куба республика пачхьалкхен Совета а Министрий Совета а Председатела заместителаш Рамиро Вальдес Менендес Карлос Рафаэль Родригес, Куба Компарте ЦК членалла кандидат, СССР-ера Куба республика посол Рене Анильо Капоте; ЛНДР — НРПЛ ЦК Политбюро член, ЛНДР Президент Суфанувонг (делегаце кулгалхо), НРПЛ ЦК Политбюро член, ЛНДР Министрий Совета Председатела заместитель Фуми Вонг Вичид, НРПЛ ЦК член, ЛНДР кхыча мехкашцарча гIуллакхий министра дехьараш кхоачашдер Кхамфай Буфа, НРПЛ ЦК член, СССР-ера ЛНДР посол Кхамта Дуангхоунсе; МНР — МНРП ЦК Генеральни секретарь, МНР Сийлахь - йоккхача Халкъа Хурала Президиума Председатель Ю. Цеденбал (делегаце кулгалхо), МНРП ЦК Политбюро член, МНР Министрий Совета Председатель Ж. Батмунх, МНРП ЦК член, СССР-ера МНР посол Д. Готов; ПНР — ПОРП ЦК хьалхара секретарь, ПНР Министрий Совета Председатель В. Ярузельский (делегаце кулгалхо), ПНР пачхьалкхен Совета Председатель Г. Яблоньский, ПОРП ЦК Политбюро член, ПОРП ЦК секретарь Ю. Чирек; СРР — РКП Генеральни секретарь СРР Президент Н. Чаушеску (делегаце кулгалхо), РКП ЦК Политисполкома член, СРР Правительства Премьер - Министр К. Дэскэлеску, РКП ЦК Политисполкома ЦК членалла кандидат, СРР кхыча мехкашцарча гIуллакхий министр Ш. Андрей; ЧССР — КПЧ Генеральни секретарь, ЧССР Президент Г. Гусак (делегаце кулгалхо), КПЧ ЦК Президиума член, ЧССР правительства Председатель Л. Штроугал, КПЧ Президиума член, КПЧ ЦК секретарь В. Биляк, КПЧ ЦК член, СССР-ера ЧССР посол Ч. Ловетинский. СФРЮ — СФРЮ Президиума Председатель П. Стамболич (делегаце кулгалхо), СКЮ ЦК Президиума Председатель М. Рибичич, СКЮ ЦК член, СФРЮ кхыча мехкашцарча гIуллакхий союзни секретарь Л. Моисов, СССР-ера СФРЮ посол М. Друлович.

Укхаза КНР делегаци — лаьрххIа йола вицаш, КНР пачхьалкхен Совета член, кхыча мехкашцарча гIуллакхий министр Хуан Хуа (делегаце кулгалхо), СССР-ра КНР посол Ян Шоу Жэн КНР МИД СССР а Малхбоалех Европа мехкий а Отдела заведующи Ма Сюнпин, КНР МИД бехктокхаме болхло Ван Цзиньцин.

Трибунаш тIа яр делегацеш — парте Генеральни секретарь Ж. Марше керте вола французски Коммунистически парте, парте Генеральни секретарь Г. Холл керте вола США Коммунистически парте; парте председатель Г. Мис керте вола Германи Коммунистически парте, парте Генеральни секретарь А. Куньял керте вола португальски Коммунистически парте, парте Генеральни секретарь Э. Берлингуэр керте вола итальянски Коммунистически парте; парте ЦК Генеральни секретарь Х. Флоракис керте вола Греце Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь Л. Корвалан керте вола Чиле Коммунистически парте; парте ЦК Хьалхара секретарь Р. Арисменди керте вола Уругвая Коммунистически парте, парте Председатель Ф. Мури керте вола Австре Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь Г. Макленнан керте вола Великобритание Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь М. О'Риордан керте вола Ирланде Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь У. Каштан керте вола Канада Коммунистически парте; парте Председатель Л. Ван Гейт керте вола Бельге Коммунистически парте; парте председатель П. Кайнов керте вола Финлянде Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь А. Маньен керте вола Швейцарски Къахьегама парте; парте Председатель Х. Шмитт керте вола Малхбузен Берлина социалистически едини парте; парте Председатель И. Енсен керте вола Дане Коммунистически парте; парте Председатель Х. Клевен керте вола Норвеге Коммунистически парте; болхлой парте—парте правлене Председатель Р. Хагел керте вола Швеце коммунисташ; парте Председатель Р. Урбани керте вола Люксембурга Коммунистически парте; парте Председатель Э. Гасперони керте вола санмаринский Коммунистически парте; парте ЦК Генеральни секретарь Ж. Хауи керте вола Ливански Коммунистически парте; парте ЦК Генеральни секретарь М. Вильнер керте вола Израила Коммунистически парте, парте ЦК Хьалхара секретарь Х. Колле Куэто керте вола Боливе Коммунистически парте; парте ЦК Генеральни секретарь Р. Падилья керте вола Гондураса Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь Али Ята керте вола Марокка прогрессен социализмаи парте; парте Генеральни секретарь А. Вассало керте вола Мальта Коммунистически парте; парте ЦК Генеральни секретарь Р. Теодор керте вола Гаитянски коммунистий ВIашагIтехача парте, парте Генеральни секретарь М. Мабида керте вола Къулбехьен-Африкански Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь Ч. Джаган керте вола Гайана Халкъа Прогрессивни парте; парте Хьалхара секретарь М. Хармель керте вола Тунисски Коммунистически парте; парте Генеральни секретарь Нарсисо Иса Конде керте вола Доминикански Коммунистически парте; НДПА ЦК Генеральни секретарь, ДРА Ревсовета председатель Б. Кармаль керте вола Афганистана Демократически Республика, НСП ЦК Генеральни секретарь, НДРЙ Халкъа Совета Лакхехьарча Президиума председатель, премьер-министр А. Н. Мухаммед керте вола Йемен Халкъа Демократически Республика, НРПК ЦК генеральни секретарь, НРК Пачхьалкхен совета председатель Хенг Самрин керте вола; Кампуче Халкъа Республика, ПАСВ Генеральни секретарь, САР президент Х. Асад керте вола Сирийски Iарбий Республика; МПЛА - Къахьегама парте председатель, НРА президент Ж. Э. Душ Сантуш керте вола Ангола Халкъа Республика; Эфиопе Хана йолча военни административни Совета председатель, Эфиопе Къахьегамхой парти вIаштIехьъяккхара комиссе (КОПТЭ) председатель Менгисту Хайле Мариам керте вола социалистически Эфиопе; Сандинистски къам мукъадаккхара фронта къаман кулгала член Къаман возраждене правительства кулгалдара Совета координатор, революце команданте Даниэль Ортега Сааведра керте вола Никарагуа республика; Конголезски къахьегама парте председатель, НРК президент Д. Сассу — Нгессо керте вола Конго Халкъа Республика; ФРЕЛИМО парте председатель, республика президент М. Машел керте вола Мозамбик Халкъа Республика; Малийски халкъа демократически союза (ДСМН) Генеральни секретарь, республика президент М. Траоре керте вола Мали Республика; Замбе Къам шийна лоIаме хилара вIашагIкхийттача парте (ЮНИП) Генеральни секретарь Х. Мулемба керте вола Замбе республика; Гвинеи Зелени мыс лхача гIайренийи Африканска парте ЦК (ПАИГК) массалара секретарь В. Кабрал керте вола Гвинея-Бисау республика; Зелени мыса шоай лоIамерча гIайрений Африкански парте къаман совета политически комиссе (ПАИКВ) член, къаман халкъа ассамблея председатель А. Дуарте керте вола Зелени мыс яхача республика; Бурунда пхьоатIойн къаман прогрессан парте (УПРОНА) — парте генеральни секретарь, къаман собрание председатель Э. Мворох керте вола; Египта къаман-прогрессивни (аьрдехьарча) парте — парте Генеральни секретарь Х. Мохи Эд-Дин керте вола; Къулбехьен Африка африкански къаман конгресса АНК президент О. Тамбо керте вола; Къулбо-Малхбузен Африка халкъа организаце (СВАПО), Намиби — СВАПО президент С. Нуйома керте вола; Инде коммунистически парте — парте къаман совета секретарь Н. К. Кришнан; Сирийски коммунистически парте — парте ЦК Политбюро член Д. Ньяме; Бангладеш коммунистически парте — парте ЦК секретарь Манзурул Ахсан Хан; Непале коммунистически парте — парте Генеральни секретара

(Чиестедоалар 2-ча оагIо тIа).

(Чиестедоалар 2-ча оагIо тIа).

Юрий Владимирович АНДРОПОВ

Юрий Владимирович Андропов ваьв 1914 шера 15 июне машинаькъахочун дезале Ставропольски края Нагутскал яхача станце. Образовани лакхера я. КПСС член 1939 шера дена.

Ялхайтта шу даьнна комсомолец волча хана Ю. В. Андропов Къулбаседа-ХIирий АССР г. Моздоке болх ло хиннав. Цул тIехьагIа цун къахьегама биографи дIахо лхай на матросала болх беш хиннача Волжски пароходства кемаш тIа.

1936 шера дена Ю. В. Андропов — комсомольски балха тIа.

Дукхьал из болх бергболаш из хержав Ярославски области г. Рыбинскерча хин транспорта техникума комсомольски организаце секретаралла. Цул тIехьагIа васта из хьожаваьв г. Рыбинскерча Володарски цIерагIча судоверфа ВЛКСМ ЦК комсорга [illegible] тIа. 1938 шера Ярославски областа комсомольцаша Ю. В. Андропов хорж ВЛКСМ Ярославски обкома хьалхарча секретаралла. 1940 шера Ю. В. Андропов хорж Карелерчи ЛКСМ ЦК хьалхарча секретаралла.

Сийлахь-боккхача Даьймехка тIема хьалхарча денош дена Ю. В. Андропов — Кареле партизански болама юкъе хьинаре дакъа лаьцар. 1944 шера фашистски мехкдIалувцарех город Петрозаводски мукъабаьккхачул тIехьагIа Ю. В. Андропов — партийни балха тIа. Из хорж парте Петрозаводски горкома шоллагIча секретаралла, хIаьта 1947 шера — Кареле Компарте ЦК шоллагIча секретаралла.

1951 шера КПСС ЦК решенегIа Ю. В. Андропов КПСС ЦК аппарате дIаэц, инспектаралла хIаьта цул тIехьагIа КПСС ЦК [illegible] заведующи [illegible].

1953 шера парте Ю. В. Андропов хьожаву дипломатически балха тIа. Массехк шера из хул Венгерски Халкъа Республике СССР чрезвычайни полномочни посол.

1957 шера Ю. В. Андропов хьожаваь КПСС ЦК Отдела заведующела.

Парте XXII-ча а цул тIехьарча а съездаша Ю. В. Андропов хиннав КПСС Центральни Комитета членалла.

1962 шера Ю. В. Андропов хорж КПСС ЦК секретаралла.

1967 шера мае Ю. В. Андропов хьожаву СССР Министрий Советерча пачхьалкхен кхерамзален Комитета председателалла. Цу шера июне из хержав КПСС ЦК Политбюро членалла кандидаталла.

1982 шера мае Ю. В. Андропов хержав КПСС ЦК секретаралла.

1973 шера [illegible] Ю. В. Андропов — КПСС ЦК Политбюро член.

Юрий Владимирович Андропов [illegible] СССР Лакхехьарча Совета [illegible]

Парте хоIаъагIа Ю. В. Андропов къахьегаш [illegible] хинна Ленина, парте сийлахь доккхача гIуллакхна хьалха хилар. [illegible] Совета [illegible] тIехьарча [illegible]

ДаьIмена [illegible] Ю. В. Андропов — [illegible] Коммунистически парте Советски пачхьалкхена [illegible] — 1974 шера Социалистически Къахьегама Турпал [illegible] Цуьна [illegible] Ленина орден, Октябрьски Революце [illegible] ЦIеча [illegible] Къахьегама ЦIеча [illegible] орден, [illegible]

Л. И. Брежнев [illegible] КПСС ЦК Пленума [illegible]

ТАСС фотохроника

Новкъоста Ю. В. АНДРОПОВА къамаьл

(Чиистердолар. Доладур 1-ча оагlо тlа).

наькъа тlера сийлахь-йоккха хан-юкъаш, цу цхьан ханна — коммуниста Леонид Ильич Брежнева биографе хиинекъаш.

Леонид Ильича цlерацен гlуллакхашцен хадданза дуьззденна да сийлахь-йоккхача социалистически содружества мехкий низ дегlабари масса а оагlорахьара цхьана леладу гlуллакхаш кlоаргга-лари, дуней коммунистически боламо вай хина адамленна хьалхашка латта исторически декхараш кхоачлиндеча тьюнаре дакъа лацар, лаьттан тlарча къимаш кортамукъадахарен социальни прогрессен дерригача низий барт чlоагlбари. Баркал оллача адамлен дегашка Леонид Ильич даим пусаргва машаран халкъий кхерамалечен тlехьа, дунен лерни тlом хилара адамленна тlабесса кхерам дlабаккхара тlехьа леррагlа чlоагlа а кlаьд ца луш а къовсам лоаттабаьр санна.

Вайна дика хов дехар дарах империалисташа машар хьалургбоацилга. Из лоралургбаш советски Герашцарча Низех чlоагlале луваш мара. Партен пачхьалкхени кулгалхо, СССР оборона Совета председатель хилара тарра Леонид Ильича хадданза уйла тlаухийтар мохк тlема дукъалестта моташ хилар хlаиларча хано дlадеххача боарам тlа хилийтара.

Укхаза, укх зале, гулбеннаб барайтта шера ца хувалуш Леонид Ильич керте лаьттача вай парте шаьб юкъебоагlараш. Вайх хlаранена хов барттайна, коллективни болх нlаштlехьбаккхара, цу штабо нийсa ленински никъ биллара цо мел низ а дог а, дlателар. Вайх хlаранена хов тахан вай парте вахар а болх а хьахьокхаш дола уналхlена морально-политически хьал хьакхоллара Леонид Ильича мах баь варгвоаца малагlа дакъа юкъедихьар.

Леонид Ильича цlераца бувлабенна ба марксизм-ленинизм лараеш вай парте лоаттабаь принципальни къовсам, дегlаенача социализма теори, коммунизм хьалъяра эггара актуальни дола декхараш кхоачашдара наькъаш хьакхоллар. Дунен коммунистически болам цо баьча балха бе а боагlаш lалаьмате боккха мах бир вежараша йолча партеша, классагlа болча доазол дехьарча вай вежараша, социализм бахьан капитала lотакъама дукъале, сийлахь-йоккха коммунистически идеалош котъяхара духьа лоаттабеча къовсамерча новкъосташа.

Леонид Ильич Брежнева вахар хьадор цун уйлаш, низаш КПСС XXVI съездо, цул тlехьагlарча ЦК Пленумаша оттадаь экономически, социальни, культурни дегlадахкара lалаьмате доккхий декхараш кхоачашдара тlадерзадаьча хана. Уж декхараш кхоачашдар, Леонид Ильич Брежнева кулгал я деш белгалдаь вай партен Советски пачхьалкхени чурен арахьарен политически никъ леррагlа чакхбаккхар, — вай эгара хьалхара декхар. Хlаьта из хургда вайнара дlавахача кулгалхочун сийрда вахар дагалоацаш вай деш дола дикагlар.

Чlоагlа я вайгара тlайгlа. Доккха да вайна хинна хатар.

Укх хьале вайх хlаранена декхар, хlара коммуниста декхар да ноай мугlараш кхы а айхагlа кхоталар, парте Центральни Комитета гонахьа кхы а айхагlа кхоталалар, ноай поште, ноай вахаре советски халкъа хьал тоадара, машар чlоагlбара, коммунизм котъяккхара ма могга дукхагlа болх бар.

Советски халкъ доладу доацпаш тешаш да шийн Коммунистически партех. Теш советски наькъа дулх-цlийх дола хьашташ мара кхылола хьашташ цун на хиннадаь я доацандаь а. Из тешам бакъбар — из да коммунизм хьалъяра наькагlа дlахьалхадахар, вай социалистически Даьхе дlахо хозъеш тоаяр.

Вай болаш ба, новкъостий, эгара халагlча моттигашка гlо даь а гlо деш а бола, эгара чоалхане дола декхараш кхоачашде торо луш бола низ. Из низ — вай партийни мугlарий цхьоагlо, из низ — парте коллективни хьаькъал, цул коллективни кулгалдар, из низ — партен халкъен цхьоагlо.

Тахан вай Пленум гулъенай Леонид Ильич Брежнев дагавоха а цо шийн дерригa вахар дlаденна дола гlулакх дlаходдаьар lалашде а.

Пленумо къовсталe дела Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Генеральни секретарь харжара деш.

Новкъосташкара дех аз цу дешах лаьца къамаьл дар.

Новкъоста К. У. ЧЕРНЕНКО къамаьл

Деза новкъостий!

Политбюро тlадиллад сона аргlан йоацача ЦК укх Пленуме дакъа лоацараштa хьалхашка къамаьл дела.

ЦК аргlан йоаца вай Пленум белгтала я а я чрезвычайни маlан долаш. Чlоагlа lаьрж дела ба мохки партии. Дунен чура дlавахав Леонид Ильич Брежнев.

Советски наьха ираз бахьан долаш, вай мехка коммунизм хьалъяра гlулакх бахьан долаш шийн беррига низ lалаьмате доккха хьинари дlа а телаш тlкъаьн шера гаргга партенен пачхьалкхенен керте лаьттача гlорвалнича кулгалхочох лаьнлад советски халкъ. Вайга ала йиш я машара, паргlатон, социальни прогресса идеалашта тlехьарча белгтала кlаьдлуш воацача, сийлахь воккхача къовсамхочох лаьний адамле. Баь, советски коммунисташ, социалистически мехкашкара вай вежарий, дунен коммунистически боламера вай соратникаш баьннаб ленински гlуланх талант йолаш дlахо мххькачох къахьегамхой хьаштaштa боарам боаш чlоагlа мутlакхьа хила вай шийгара lомалуш хинчача сагах.

Вайга дена во ма дарра дlаала низ кхачаш дешай. Цхьабакъда, укх гlайгlанеча деношка вайна массанена а lалаьмате доккха новкъосталлуш а вайна массанена а вела волча Леонид Ильича вахара урокаш.

Общества хьалташ вал къа хьашташ дe [illegible] долаш вахa ховш вар Леонид Ильич. Ишта хинав из массала а, къонача ноарнахара вайнка вахара тlеххьарча денга [illegible].

Леонид Ильича дика ховра, вихадараш вахха дар — из хьеги ова мара кхы хlама доацилга. Нийса [illegible] хьайкварах кховчам хилец. Уж хьаlда бена организатор ски балхаца дlачlоагlье а къахьегача [illegible] адамала кхетаергйолаш. тlадерг йолаш хилийта [illegible] Нах [illegible] бенна хила хоарe цlина.

lалаьмате доккха кхонихчад долаш саг вар Леонид Ильич. Из кхахьенад цо [illegible] денгара волаенна тlеххьенa [illegible] [illegible] боккхача Даьх [illegible] тlа хьехха а ла [illegible] [illegible] вахара никъ ка мел бахьана хана [illegible] бора [illegible] lалаьмате [illegible] [illegible] хина хlара [illegible] маи рах принципиальность [illegible]

Леонид Ильича лелла хилар, цуйга [illegible] хьаькъала ирaз [illegible] [illegible] хьейина [illegible] хилар — из вайна массанена а, цуна оагlув оагlе а [illegible]

ираз кхачараштa йола школа яр.

Бежача маьха тlехьале ют ваина Леонид Ильич Брежнева. Вай 18 миллионни парти бlарчеи кхотаеннеи я. Советски халкъ боарам боацаш чlоагlа тешш парте хьаькъалах. Вай вахара боарамаш я хиннa дlаоттад кадрашкара доагlар дикa хьадехилгeн, [illegible] лоархlил ге и, йохаргноаш дисциплина а наьрра дlайолаль пайдана инициативаш хьалоашилга а, мичча бесса але а бюрократизма белгалонашта са ца тохари нахаяра бувламаш дегlалоаладар. советски общества бокъонца болча демократизма хадданза йоакхо яри.

Кулгалдара из стиль лоралари дегlакхувлари, денаца а гlулакхаш а Леонид Ильича вайга вискет даь мел дола хlама дела леладар вай декхар да цун сийна хьалхашка, вай декхар да партенен мехкан хьалхашка. Из ишта хургхилара бола чlоагlа тешам ба Леонид Ильича хоадамболаш дола дакъа а лоацаш хьахинна парте ларо, цун Центральни Комитет, Политбюро.

Политбюро цlерагlа дlахьанкаде белам ба са, вай парти дlахо а хlашарча этапе КПСС XXIII—XXVI съездии решенешка хьадаш бlадам хьахьекхала ленински наьнтагlа бlубенна гlоргйолга чlоагlа дог тийша хилар. Кийчъечен чакхйоахачен юкъе Леонид Ильич Брежнева lалаьмате доккха дакъа лаьца йола вай парте чурен арахьарен политика бlубенна. леррагlа хьалхашка латта декхараш кхоачашдара тlаерзаль чакхйоахаргъя.

Вай датардараш хила а [illegible], да а да, хург а да хилиъа ираз кхоллилгеи дунен тlа машар лоаттабелгеи.

Вай а цхьа хьайийлла [illegible] пийльаь социально-экономически программа Экономика кхом беш хила еш. Ишта а парте установка. Тlаккха из фу яхилга да аьлча, из да индустриальни аграрни секторий кхы тlа а технически кийчъар управлени органашка тоаяр, хlаьта, шеко йоацаш, кlахьегам дlаштlехьбоаккхилга тоалар, цун овсарле лаьтъяр. [illegible] тlайа лоархагlа ца йоллаш дегlаухаргъя вай пачхьалкхен экономика [illegible] халкъа хьалтоаро [illegible] тlа чlоагlйургба мехкa обороний низ.

Вай а дезткъанденна шерашта лаьрхlа шераш, хьалхе машага Программа Хьа [illegible] эгара мехеи шераш ма хеттара а из Кхохьам кlаьдбар [illegible] дlаьдехар, [illegible] денна бахьанни дlадахар, [illegible] тlема кхерам дlабаккхар — [illegible] вайн [illegible] оттадени дола декхараш [illegible] хьахкхесте [illegible] [illegible] [illegible] дерригача [illegible]

Деза новкъостий!

Вай массане а, гучох, кхетаду. Леонид Ильич кхалхарах вайга денача воно вайгара даьккхар юхаметтаоттаде lалаьмате хала долга. Хlана цкъа а кхоза а лоархlаме да партера гlулакхаш коллективно леладар. Ерригача партийни органашка барт тайна, цхьана беча балхо lалашдергдо коммунизм хьалъеча санна, ишта дунен хилкъашта юкъерча аренерча вай гlулакхашка а дlахо толамаш доахилга.

КПСС ЦК Политбюро, атта хьал дийца а дийца, сона тlадиллад КПСС ЦК Генеральни секретаралла новкъост Андропов Юрий Владимирович харжа аьнна Пленумага предложени дулга. Цун биографи юпца эшаш яц мотт сона. Юрий Владимирович дика вовлаш ва парте а мехка а хьинар долаш, ленински парте гlулакха мутlахьа вола коммунист хиларах. Леонид Ильича эгара гаргагlа вола соратник хиларах тарра.

Хlаначун хьалхагlа Юрий Владимировича дукха оагlош йола балхаш леладьд чурчен арахьарчен политика, идеологе даьнье. Хинав из комсомольски вожак а, вокхъе партийни болхло а, дипломат а. Кlезига хьаьвийгалац цо социалистически содружество чlоагlъеча, вай пачхьалкхен кхерамале lалашъеча.

Леонид Ильича лакха мах баьб марксистско-ленински хьисапе цун дог тийша хилара, партийноста, шерача кругозора, цунах доахкаш хиннача тlехдаьнна дикача корта болаш адамал долаши долча гlулакхий. Кулгалдара брежневски стиль, халкъа хьаштехь еш йола брежневски новкъо, кадраца брежневски гlулакхаш агрессорий тийшача белхашта шийн берригача низаца дукъала а латташ, машар лорабеш чlоагlбен лаьрхlа хилар Юрий Владимировича дика дlайиларг лоархl Политбюро берригача членаша.

Юрий Владимировичах доахнаш кlомаш да партийни оакъадел хилар, кхыча новкъосташта деттар лархlари, ала мегаргда, коллективни балха тlера хилари. Политбюро массаьа раьл а вовзаш лоархl новкъост Андропов Центральни Комитета шийх бенна тешам, парте шиих бенна тешам бовбергбоацил на.

Деза новкъостий! Вай кортош Леонид Ильича сийрда гlулакхаш [illegible] lотъ а лоладен, чlоагlйоца лоп ду вай, кхоллараши деш бола [illegible] дуц дlахо санна Леонид Ильича де мел ца малхин хlама, цун кулгалца парте белхалдаь хlамаш кхоачашдергди.

Леонид Ильич БРЕЖНЕВ дlаволлар

ЦIеча майдан тIа хинна траурни митинг

(Дlахододар. Доладур 1-ча оагlо тlа).

заместитель Х. Бальестерос Пулидо, парте ЦК исполкома член Ф. Ромера Марии Аьрдехьарча парте — Швеце коммунистий — парте правлене исполкома член Бу Хаммар; Колумбийски Коммунистически парте — парте ЦК исполкома а секретариата а член М. Сепеда; Парагвайски коммунистически парте — парте ЦК политкомиссе член Ананиас Майдана керте вола; Сальвадора коммунистически парте — парте ЦК политкомиссе член Марио Роландо Агинальда Каррансо; Сенегала шийн лоlамарчен къахьегамен парте — парте ЦК Генеральни секретара заместитель А. Дансоко керте вола; Египетски коммунистически парте — парте ЦК политбюро член М. Камель; Палестински коммунистически парте — парте ЦК политбюро член, Н. Аль-Ашхаб; Японе коммунистически парте — парте ЦК секретариата председатель М. Канэко керте вола; Японе социалистически парте — парте ЦИК президиума председатель И. Асуката керте вола; Мартиникски коммунистически парте — парте политбюро член Ф. Дюфеаль; Испански социалистически болхлой парте — парте исполкома член Ф. Лопес Реаль; Бахрейна къам мукъадаккхара фронта — ФНО кулгалдара комитета член А. Махмуд. Мадагаскара — Мадагаскара дегlайоалайра воении комитета председатель Э. Рабеуни керте вола; Гвинеи парте ЦК Политбюро член — Гвинея пачхьалкхен премьер-министр Л. Лансана Беавоги керте вола. Алжира къам мукъадаккхара фронта парте — парте политбюро член ФНО ЦК массазарча секретариата кулгалхо М. Ш. Месадия керте вола; Бенина — Бенина Халкъа Револоюце парте ЦК политбюро член, къаман революционни собрание председатели хьалхара заместитель Р. Вигон Гезо керте вола; Сьера-Леоне — Сьера-Леоне Дерригахалкъа конгресса кулгалдара совета член, мехка эггара хьалхара вице-президент С. И. Коромо керте вола.

Укхаза я делегацеш Австрале — мехка инарал-губернатор хинна З. Коуэн керте вола. Австре — президент Р. Киршлегер керте вола; Аргентина — оборона министр Х. М. Вивот керте вола; Бельге — премьер-министр В. Мартенс керте вола; Ватикана — папа Иоанна Павел II шийн викал Дж. Б. Марини - Беттоло керте вола; Великобритане — кхыча мехкашцарча гlулакхий министр Ф. Пим керте вола; Венесуэла — кхыча мехкашцарча гlулакхий министр Х. Самбрано Веласко керте вола; Гайана — вице-президент Б. Рамсарун керте вола; ФРГ — Федеральни президент К. Карстенс, вице-канцлер а кхыча мехкашцарча гlулакхий министр а вола Г.-Д. Геншер; Гренади — инарал-губернатор П. Скун керте вола; Греце — премьер-министр А. Папандреу керте вола; Дане — принц Хенрик керте вола; Зимбабве — республика президент Канаан Банана керте вола; Египта Мамдухом Салем, президента помощник керте вола; Инде — премьер-министр И. Ганди керте вола. Индонезе — вице-президент А. Малик керте вола. Иордане — премьер-министр М. Бадран керте вола; Ирака — вице-президент Т. Мааруф керте вола. Ирландe — президент П. Хиллер керте вола. Испане — кхыча мехкашцарча гlулакхий министр Х. П. Перес - Льорка керте вола. Италe — сената председатель А. Фанфани керте вола; Йеменски Арабски республика — президент А. А. Салех керте вола. Канада — премьер-министр П. Э. Трюдо керте вола. Кене — [illegible] мехкашцарча гlулакхий министр Р. Дак Оуно керте вола. Кипра — президент С. Киприану керте вола. Лесото — СШ[illegible] революционни кулгалдара член Д. С. Даслмуд керте вола. Люксембурга — правительства председатели заместитель, кхыча мехкашцарча гlулакхий министр К. Флеш керте вола. Мальта — президент Агата Варбара керте вола; Марокко — наследни принц Сиди Мохаммед керте вола; Мексика — Къаман конгресса сената йоккхача комиссе председатель Мигель Гонсалес Авелар керте вола; Нигере — уналхlено лоралри министр, дегlаено общества хьаяра йолча къаман комиссе председатель майор М. А. Джермакое керте вола. Нигере — вице-президент А. Экуэме керте вола; Нидерланде — мехка премьер-министра заместитель Г. Ван Аарденне керте вола. Норвеге — престола наследник Харальд керте вола; Пакистана — мехка президент Зия-Уль-Хак керте вола; Португале — кхыча мехкашцарча гlулакхий министр В. Футчер Перейра керте вола; Сан-Марино — капитанаш-регенташ М. Гобби, Л. Барулли керте бола; США — вице-президент Дж. Буш, пачхьалкхен секретарь Дж. Шульц. Танзане — вице-президент А. Джумбе керте вола; Турце — премьер-министр Б. Улусу керте вола; Уганда — вице-президент П. Муванга керте вола; Филиппинай экологен поселенеш министр, йоккхача Манила кертера губернатор И. Маркос керте вола. Финляндe — президент М. Койвисто керте вола. Франце — премьер-министр П. Моруа керте вола; Швейцаре — вице-президент П. Обер керте вола; Швеце — принц Бертель, премьер-министр У. Пальме. Шри Ланка — кхыча мехкашцарча гlулакхий министр Шаху Хамид керте вола. Японе — премьер-министр Д. Судзуки керте вола.

Укхаза я делегацеш Бразиле — СССР-ера посол Сизинио Понтес Ногейра; Ботсвана — Лондонерен Москверен посол С. А. Мпуцане; Бирма — посол У Чжо Кин; Исланде — посол Х. Крейер; Ирана — президента лаьрххlа викал Мир Салим. Камеруна — юрта боахами министр С. Эдуа Колумбе — посол Ч. Сэмпер. ООН-ера мехка массазарч викал.

Трибунаш тlа — ООН Генеральни секретарь Х. Перес Де Куэльяр, ЮНЕСКО генеральни директора хьалхара заместитель Бекри. Укхаза ва ООН исполкома председатель Я. Арафат.

Укхаза ба дипломатически корпуса членаш.

Траурни митинг хьаелл КПСС ЦК Генеральни секретара Ю. В. Андропова.

лаха дар цо эгара чlоагlагlа де лерхlар а шийн берригача балла маlан а хилар.

lадика хийла хьамсара Леонид Ильич! Хьа цlи даим лхаргья тха дегашка. Хьа гlулакх вай парте а халкъа а карагlдувларашка дlахоьоргал!

Леонид Ильич Брежнева сийна хlоттаь траурни митинг тьайинтlай, аьнна дlанхайкаде.

Дош лу КПСС ЦК Политбюро члена, СССР Союза оборона министра Советски Союза Маршала Д. Ф. Устинова.

Ю. В. АНДРОПОВА къамаьл

Новкъостий!

Доккха во кхьчид вай партега, вай халкъага, ерригача дог-уйла цlена йолча адамлена. Тахан вай тlеххьарча новкъа воаккх Леонид Ильич Брежнев — вай Даьхен сий дола воl, боккъонца вола марксист-ленинец, Коммунистически партен Советски пачхьалкхени гlорвальнна кулгалхо, дунен халкъашта юкъерча коммунистически а болхлой а боламо чlоагlа вовзаш вола деятель, машаран халкъий доттагlлени тlехьара кlаьд ца луш вола къовсамхо. Мукъаба сона эгара хьалха Леонид Ильича дезалга а гаргарчарга а геттара хала а хеташ кодам бе.

Советски халкъо Сийлахь-боккхача Октябра карагlдаьнараш чlоагlдара, Ленина васкеташ кхоачашдара вай мехка социализм хьалъяра, цун кортамукъален из шийн лоlамагlен хилара тlехьа шеца кходеш къовсам лоаттабаьча шерашка хьахиннача, хьалкхийнача, чlоагlбеннача политически кулгалхой lилендах вар Леонид Ильич.

Болхло а бlухо а, гlорвальнна организатор а кlоаргга хьаькъал дола политически деятель а Леонид Ильич Брежнев халкъаца дулхахцlийх дола, хадаргдоаца бувламаш долаш вар. Цун дерригa вахар а гlулакхаш а къахьегача наьха хьашташта гlулакх дара дlаденна дар. Шийн ерригa къаьгга талант, шийн деррига lалаьмате доккха хьинар цо дlаделар социализмана, паргlатони социальни нийсхоин обществана, къахьегача наьха вошала долча гlулакха.

Партийни а пачхьалкхен а кулгалдара лакхерча посташ тlа волаш Леонид Ильич Брежнева чакхдаьхача гlулакхаш lалаьмате лоархlаме бувлам болаш хан-юкъ и вай парте а мехка а исторе чухь. Цо кулгалдеш кийчъеш а вахаре леррагlа чакхйоахаш а яр къахьегача сага, халкъа хьал-торо тоаяра даим йоакхо еш хинна парте политика. партийни а пачхьалкхен а вахара ленински нормаш, барт болаш, цхьана болх бара беркате хьал геттара чlоагlдир.

Халкъий дагахьа Леонид Ильич Брежнев массала а вусаргва чlоагlача машара халкъаш шоайла вlаши машаре гlулакхаш леладеш хилари тlехьара гlорвальнна къовсамхо хиларах тарра. Цо леррагlа а шийн са ца кходеш а къовсам лоаттабора дунен халкъашта юкъера кхохкам кlаьдбари, адамие ядерни тlема кхерамах кlалхарьяккхара социалистически содружество а дунен коммунистически болама а цхьоагlо чlоагlъяра тlехьа.

Новкъостий! Укх гlайгlанеча сахьата, Леонид Ильич Брежнев lадика воаш, вай ерригача парте, цун Центральни Комитето дlанкхайкдау Леонид Ильич Брежнева беркате кортош а еш чурчен арахьарчен политика [illegible]

хиннa стратегически никъ чlоагlагlа а леррагlа а чакхбоаккхаргхилар.

Партена, цун ленински Центральни Комитета, цун коллективни кулгалдара гонахьа кхы а чlоагlагlа кхота а луш, советски наха хьакхайкалу парте политика шоаш хьалоацилга, нох боарам боацаш чlоагlа тешилга. Парте дlахо йодача хана а дерригa дергда халкъа вахара хьал тоадара, советски общества демократически лардаш дегlакхувлара, мехка экономически а обороний а низ чlоагlбара. Советски Социалистически Республикай Союза вежарашха долча халкъий доттагlал чlоагlдара. КПСС Центральни Комитето леррагlа чакхйоахаргья парте XXVI съезда решенеш, советски халкъа лоlам.

Вай дерригa а дергда социалистически пачхьалкхений сийлахь-йоккха содружество, юкъарча де лерхlараштен идеалаштен тlехьарча къовсаме дерригача дунен коммунистии мугlарий цхьоагlо дlахо а чlоагlъяра. Колониальни низ-lоткъамах мукъадаьнача мехкашца, халкъаша къаман кортамукъален социальни прогрессен бахьанце лоаттабеча къовсамцара солидарности гlулакхаш леладелгeн лора а дергда, дегlа а кхувларгда вай Машара тlехьа, дунен халкъашта юкъера кхохкам кlаьдбара лоаттабеча къовсама гlулакха тешаме хургда вай даим.

Чоалхане дунен юкъера хьал латтача, империализма низаш халкъаш моастагlала а тlема конфронтаце а наькъа тlа даха гlертача хана, парте а пачхьалкхено а тlехьашка из довлаш лорадергда вай Даьхен вахара хьашташ. чlоагlа фе хургда, агрессие гlерташ леладу моастагlа гlулакх бlубенна юхатоха кийча хургда. Халкъий кхерамале лоралра тlехьарча къовсаме шоай низаш вlахьдоахаргда. планета тlарча машар хьашт долча дерригача низашца вlашил цхьана гlулакхаш леладелга чlоагlдергда вар. Вай массала а кийча да из де хьашт долча моастагlча пачхьалкхенца дог-цlена, пайдо болаш, вlаши гlойле йола гlулакхаш леладе.

Укх гlайгlанеча деношка вайна къаьстта чlоагlа хоалу вай парти, советски халкъ социализма мехкашкарча къахьегамхоша, вежарашха йолча партеша, социальни прогресса тlехьа латтача берригача къовсамхоша хьагlоацилга а солидарность йолга а. Цох баркал ях вай царна. Вай баркал оал укх деношка Леонид Ильич Брежнев дагаеха сий деча ерригача континенташ тlарча правительстваштен халкъаштен.

Новкъостий! Советски Союза Коммунистически партe чlоагlа дlахьайкаду Леонид Ильич Брежнева шийн дерригa вахар хеттадьча [illegible] [illegible], къахьегача халкъа коммунизма а машара а гlу[illegible]

Д. Ф. УСТИНОВА къамаьл

Деза новкъостий!

Хала сахьташ да вайга массанета кхьачараш. геттара доккха да во. Вайна юкъера къаьстав новкъост я денале доттагlа а — КПСС ЦК Генеральни секретарь, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатель, СССР Оборона Совета Председатель, Советски Союза Маршал Леонид Ильич Брежнев.

Леонид Ильич Брежнева дерригa доккха а къаьгга а дола вахар юкъ хlама ца дуташ дlаденна хиннад халкъа. Коммунистически партена. Советски пачхьалкхена. Берригача советски наха тешаме ленинец, боккъонца вола коммунист, ше ма варра вола патриот а интернационалист а хиннa вахо а болх бе а безаш ва дlагойта масал хургда цох даим.

Баркал оалача адамлен уйлашка Леонид Ильич вахарги кхохним кlаьдбара гlорвальнна лодчий, кlаьдлуш воаца, тlехьашкахьа варгвоацa машара тlехьара къовсамхо санна.

Сийлахь-боккха Даймехка тlом дlабоалабеннача хьалхарча деношка дена из чакхбаллалца фронте хилар Леонид Ильич Брежнев. Тlема эгара халагlча хьалашка шийн масалца а дог уроаттадеча партийни дешаца а тlемахой коталонга кхувлар цо. Дукха операцеш кийчъеча а чакхйоахача а юкъарча доацаш дакъа лийцад Леонид Ильича, бlуна юкъе дукха организаторски а политически а болх баьб.

Тlом чакхбаьнначул тlехьагlа халкъа боахам юхаметтаоттабеча lалаьмате доккха дакъа юкъедихьад цо Леонид Ильича цlерана дувзденна да СССР дегlаена социализм хьалъелга, вай Даьхенна карагlдаьнна lалаьмате доккхий социально-экономически, lилма-технически хlамаш. Дукха низ а хьинар а дlаденнад Леонид Ильича ракетно-космически техника хьакхоллаш даьча балхашта.

Лаьгl ца болийташ теркам тlаухийтар Леонид Ильич Брежнева вай мехка оборона тешшаме хулга. еррригача социалистически содружества кхерамале хулга lалашдара. Хlара дениа йоакхо бора цо Советски Гераwцарча Низий Эскари Флоти вай заманча тlема техникаца lалашдара вар тlема хийро эггара лакхагlча боараме хьалийтара къаьстта беркате болх бора цо.

Советски халкъа сийлахь-воккха воl, Леонид Ильич Брежнев, цунна шийн дерригача вахарца, шийн берригача балхаца айхха вувзавенна вар. къахьегача сага йоакхонаш а цунна эшараш а дика довзаш кlоаргга кхетадеш вар. Довлар цунна салтечун вахар а, даим, дас санна йоакхо йора Эскарей Флотей бlухой. Хlаьта бlухоша цу йоакхонна из чlоагlагlа дукха везаш жоп лора.

Новкъостий!

Укх деношка Гераwцарча Низий бlухой, дерригa советски халкъ санна, кхы а айхагlа кхоталу Коммунистически партена, цун ленински Центральни Комитета гонахьа. Тхо даим шеко йоацаш тешаме хургда Октябра идейшта, коммунизм хьалъяра сийлахь-доккхача лерхlарашка кхачара даим цхьоагlо йолаш хургда.

Коммунистически парте кхедаь а кхетам бенна а Советски Гераwцара Низаш да а дий, кург а да машарен халкъий кхерамалени ямз бола фактор. Уж даим кийча да саг тlаккхоадийта йиш йоаца вай доазонаш а советски халкъа машаре къахьегам а лорабе. шоай патриотически а интернациональни а декхар сийленна кхоачашде.

Укх гlайгlанеча сахьата Советски Союза Маршала Леонид Ильич Брежнева кlинга хьалхашка Советски Гераwцарча Низаша шоай тlема байракхаш lочуерлаю.

lадика хийла хьа, тха веза доттагlа а новкъост а!

Тха дегашка, Коммунистически парте гlулакхашка, советски халкъа карагlдувларашка даим лхаргья хьа цlи!

* * *

Къамаьл ду СССР lилмай Академе президента А. П. Александрова.

А. П. АЛЕКСАНДРОВА къамаьл

Деза новкъостий!

Дерригача халкъаца цхьана советски lилмахошта чlоагlа боахам хиннаб Леонид Ильич Брежнев. вай заманахьара гlорвальнна политически деятель, машаран халкъий ираза тlехьара къовсамхо кхелха. Шийн хана сийлахь-воккхача Ленина а санна, Леонид Ильича оалар, вай мехка керда общество дегlаенача социализма общество вlаштlехьйоалла лургьяц производства эффективность лакхъяраш экономика интенсивно дегlаахара наькъа тlа [illegible] хlанзарча lилмах шерра [illegible] да лоаш хилча мара.

Кlоарггеи ийлен мах бера цо ларлерчеи прикладнойи тохкамашта юкъе хилаца ялгlйацача соотношене. доккха новкъостал дера lилма керда лостамаш доаржалара.

lалаьмате духа кхахьийтад Леонид Ильича Советски Союза энергетически базахьалрай дегlаноалайраш, вай Даьхе нlаьххача хана дегlакхувлар духьа кхачан [illegible] блема а промышленни керт бохамен бийдала [illegible] маш а къоастадра. Цо кулгалца парте Центральни Комитето вlаштlехьаьбаьхаь вай мехка экономически [illegible]

[illegible]

лараш тарра вай планетера берригача наха воаз [illegible] Ильич. Сийлахь-боккха Даймехка тlом дlабоалабелла [illegible] Когалон денга [illegible] фронте хиннав Леонид Ильич. Цунна бlаргадайннад тlемо халкъашта мел сагот [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Халдана [illegible] вай Леонид Ильича вай халкъа хьалхарой. СССР [illegible] [illegible] [illegible] демократ[illegible]

[illegible]

(Дlаходдоалар [illegible])

ДЕГ ТIАРА ДОАГIА ДЕШАШ

Чlоагlа гlайгlа ехьчай дерригача советски халкъага санна, тха Назрановски райопа «40 лет Октября» яхача совхоза къахьегамхоша а Леонид Ильич Брежнев кхалхарах. Вахара къаьстта ленински Коммунистически парте мугlарашка 50 шу сов гlа за йоаккха, парте Центральни Комитета 18 шера Генеральни секретарь волаш цун мугlараш кхоталлар чlоагlдара. Советски Союза политически, социально-экономически, обороний низ чlоагlбара lалаьмате доккха дакъа юкъедихьад. Коммунистически парте, Советски пачхьалкхен, дунен коммунистически, болхлой [illegible] кортамукъален болама гlорвальнна деятель, машара тlехьа хьинаре къовсам лоаттабаьр.

Леонид Ильич [illegible] къахьегамо, цун гlулакхаша, халкъа ираз бахьан долаш хадданза йоакхо еш из кхарша чlоагlа лоархlаш а бе [illegible] а кар из берригача советски наха.

Укх шера [illegible] хьадоаг тха совхоза балхалоша тlадерзачаш [illegible] пачхьалкхена [illegible] [illegible] [illegible] лара планаш. Толам баьнхаб хьаьклlаш кхесш йолча аа кулгалдеш йолча звено. Планагlа [illegible] 30 центнер долаш хlара [illegible] тlара 57 центнер фуальнаш хьаьклlаш кхай [illegible] Кодзоев Бахаудинен [illegible] механизаторий звено а.

Леонид Ильич Брежнев дагалаьца къахьегама вахте латтача деношка 65 тоаш совхоза механизаторий шера [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Ю. ГЕЛИСХАНОВ

Назрановски районе «40 лет Октября» яхача совхоза [illegible] Нохч-Гlалгlай АССР заслуженни механизатор.

Дикта а [illegible] боарам боацаш доккха да тахан дерригача советски халкъага деца хатар: ца деттадуш сецад адамлен ираза духьа деттадена вай парте Центральни Комитета Генеральни секретара СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председателе [illegible]

Леонид Ильич Брежнева [illegible] [illegible], цlена, къахетаме [illegible] [illegible] дунен тlа машар чlоагlдара къовсам [illegible] Вай [illegible] — советски [illegible] [illegible] мел долча [illegible] мех къаьстав дерригача дунен сийлахьа воl.

Ше [illegible] советски наьха ираз хьинта ра ваьхав из. Хьа а [illegible] хьа а цун вахара [illegible] из цо юхейита [illegible] [illegible] [illegible] даккха вахарера хlара [illegible] даим вай вахара наькъа [illegible] хьаь масал хинна [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Доккха а вайга [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

М. С. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Н. [illegible]

Леонид Ильич БРЕЖНЕВ дIаволлар

(Чиастедоалар Доладур 1-чоа 2 чоа оагIош тIа).

баьча Iалахьмате дикача вахара иаьхьага

Новкъостий!

Сиена дегаи хала долаш Леонид Ильичаца Iодика я юкцаш, советски Iалмахоша шоай декхар лоархI хьамсарча Коммунистически партеи цун ленински Центральни Комитетан гонахьа кхы а айхагIа кхоталулга, Iилмаи техникан ерригача фронташка Леонид Ильича вай тIадиллача вай Даьхен прогресс Iалашъяра тIадерзадаь гIулакхаш кхы а хьинарегIен дикагIа вIашттIехьдаьхаи чакхдоахилга!

* * *

Къамаьл [illegible] Московски счетно - аналитически машиний завода шлифовщика В. В. Пушкарева.

В. В. ПУШКАРЕВА къамаьл

Новкъостий!

Покхьача гIайгIах дила да вай дегаш. Къахьегача Москвас беррига советски наха цхьана тIеххьарча новкъа воаких Ленина сийлахьдоккха гIулакх тешаме дIакхахьар, машараи коммунизман тIехьара чIоагIагIа вола къовсамхо Леонид Ильич Брежнев.

Клетаде хала да шой вахари белгтала титанически къахьегами цхьаккха хIама ёхе ца дуташ партена сийлахьдоккхача гIулакха, халкъа ирая бахьан долаш лоаттабеча къовсама дIаденна вола саг веина хилар.

Шой къахьегама биографи болхло волаш, заводской гудокагIа дIайолаяь вола Леонид Ильич массаза а долача хIаманна а болхлой класса, берригача къахьегамхошта гаргара хиннав, дукхах-цIийх долча гонашта нарца айхха вувзавенна хиннав.

Советски наха iIенача, дег тIарча безамца жоп дора Леонид Ильича. Iалахьмате чIоагIа на лоархIаша цунах тешаш бар уж: Коммунизм хьалъеча. Даьхен низ чIоагIбеча шоаш доаха толамаш Леонид Ильич Брежнена цIераца, цун партийнии паччахьалкхени гIулакхашца, КПСС-ен Советски паччахьалкхени политически никъ кийчбечен чакхбоахачеи цо шийгара лостам а телаш дакъа лацарца дувза а доагIаш дувлар цар.

Партеи паччахьалкхени эггара лакхерча посташ тIа а волаш, Iкъаь пхиь шу совгIа ха лькхай Леонид Ильича вай сийлахь йоккхача Даьхен столице вахаш болх беш. Даим чIоагIгIа терко йора цо Москван, цунах образцови [illegible] коммунистически город яра, къахьегама [illegible] вашка хиннав цо. дег тIара къамаьлаш даьд москвичашна, дас санна йоакхо яьй цар къахьегамен вахарен хьалаш тоадара Леонид Ильичица дукхаха а хийрхан столичин партийни организацегара КПСС съездий делегатал. Йаьхкача хана москвичий депутат хиннав СССР-ен РСФСР-ен Лакхехьарчи Советашка.

ЧIоагIа сий долаш гIулакх къьчар сога Леонид Ильич Бауманска хоржачий округе гIолла РСФСР Лакхехьарча Совете харжа оттаваьча хана цун доверении лицо хиларна. Цудухьа сона дика хов, дега мел гарга тIаэцар цо наьха хьашташ, харжархой накадаш, цунца къамаьл хиннача хIара сага мел чIоагIа йовхал луш дар цун къамаьл.

Леонид Ильич Брежнев валар — боарам боацаш доккха во да партена. Советски паччахьалкхена. Цхьабакъда, гIайгIано кегадергдац вай мугIараш Болхлой класс, Москван къахьегамхой, беррига вай советски халкъ а санна, кхы а айхагIа кхоталургба хьамсарча Коммунистически партена, цун Центральни Комитета, КПСС ЦК Политбюрона гонахьа. Къахьегамерш воай низаш дебадергда вай Ленина гIулакх, Октябра гIулакх даим дахаши коталонаш йоахаши хиндийтар духьа. Леонид Ильич Брежнева шой деррига сийрла вахар хетадаь йола коммунизман дунен тIарча машарен идеалаш бокъонца долаш дола хIама а даь дIаоттийтар духьа.

Iадика хийла хьа, тха вела Леонид Ильич!

* * *

Къамаьл ду Украина Компарте Днепродзержински горкома хьалхарча секретара А. Ф. Гордиенкос.

А. Ф. ГОРДИЕНКО къамаьл

Деза новкъостий!

Берригача советски наьха а санна, хIара днепродзержинца, днепропетровца дега чIоагIа лазар дир советски халкъа тешаме воI, Коммунистически парте, Советски паччахьалкхен, дунен халкъашта юкъерча коммунистически болхлойн болама гIоравьнна деятель машар бахьан чIоагIа къовсамхо тха вела, вицлургвоаца вех нахо Леонид Ильич Брежнев кхалхарах болча хоамо.

Iалахьмате чIоагIа хьахькъал долча Незавьнила динача сага, Леонид Ильич Брежнева цIераца чIоагIа ювлаенна я тха город кхел. Укхаза Iо а ваьв хьал а кхиннав из. Укхаза ялхав комсомоле. Укхаза 1931 шера октябре ленински парте член хиннав. Дзержинска цIерагIча заводе болхлой класса дикагIдола гIул[illegible] чу а лаьца б[illegible] хьа[illegible]хара университеташ чакхальяр.

Цу хана [illegible] Леонид Ильич массаза а массанахьа а коммунизм бахьан лоаттабеча къовсама хьалхарча крае хиннав. Цо наьха дегаш урааттадора, сийлахьйоккха ленински идеш котъяхара духьа берда котанонаш ихарга кхувлар уж.

Леонид Ильич массала а айхха бувзам болаш вар шой городаца, тха городской партийни организацеца. Ше селла мукъавоацаш волаше а цунна ха а юро а корайоагIар тха гIулакхаш миштта лел хьажа, дIайхача дешаца а дас санна хьехам баларца а хьаллоацар Днепродзержинска. Еррига Днепропетровски областа коммунисташта, къахьегамхошта хадданза долора тхона массанена а дукхавезача Леонид Ильич Брежнева тха ю уйла в йоаьхо а. Цаькха а дицлургдоацаш дег чу дусар цунца хинна вIашагIкхетараш, безаме, дег тIара цо мехкахошца даь къамаьлаш, вахар а болх а чIоагIа бовза иа гIертар.

Леонид Ильича карагIдаьнна белгтала тIемен къахьегамен гIулакхаш белгалдоахаш цун даьхене — Днепродзержинск яхача городе дIаоттаьй бронза бюст. Цо массаза а дагаухийт тхона Леонид Ильич Брежнева мехкахой хилар доккха сий а Iалахьмате боккха бехктохкам а болга.

Хала да Леонид Ильич тхоца кхы вIашагIкхетаргвац, заводашка болх мишта бу, гIирсаш хьалделга мишта лел хьожаргвац. Нахах, парте городской комитета балхах ховттаргдац ьнна теша. Хала да из кхетаде. Хилар дIадоанкхалургдолаш дац.

ЧIоагIача марксиста-ленинца, тохкамех чакхваьнача партийни кулгалхочун вахар доккхен сийлахьен дар. Цо дукха хIамаш дир вай дукхача къамий советски Даьхена. Цун сийрда суртсибат даим хургда Днепродзержинска къахьегамхой, берригача советски наьха дегашка Коммунистически парте, Советски халкъа гIулакха тешаме хилара дегаш урааттаду масал а долаш.

Укх халача къастача сахьата вай дика кхетаду цунна дикагIдола памятник вай дунха ерa Даьхе бахьан, машари коммунизми бахьан КПСС XXVI съездо оттадьдаш кхоачашдеш воаш иа кхолеш вай хьега къа хургдолга.

Iадика хийла, тха вела Леонид Ильич!

Митинг чакхъяьннай. Коммунистически партеи Советски паччахьалкхени кулгалхой Мавзолея трибуна тIаря Iобоил. Л. И. Брежнева кIинг латтача постамента дIагIабоах. Процесси Кремлевски пенагахьа йода.

12 сахьати 45 минути. Вонначун дакъа чудола кIинг шортинга ваша чубохийт.

СССР Паччахьалкхени гимн а локкхаш етт йоккхача топий зазнаш. Цу минуташка артиллерийски салюташ ю союзни республикай столицашка, турпала-городашка Ленинграде, Волгограде, Одессе, Севастополе, Новороссийске, Керче, Туле, турпала - крепосте Бресте, хIаьта иштта городашка Калининграде, Львове, Ростове-на-Дону, Куйбышеве, Свердловске, Новосибирске, Чите, Хабаровске, Владивостоке, Североморске, Днепропетровске, Запорожье, Днепродзержинске.

Тьхьзета гIайгIа йолаш сецаб моххь. Пхе минута сецар предприятией, организацей болх. Фабрикашка, заводашка, машинашкъаьлкха, Форзеи Хиш Флота кемаш тIа кхаь минута гудокашца салют яьй.

Коммунистически партеи Советски паччахьалкхени кулгалхой юха а Мавзолея трибуна тIа боал.

Цийса гIа боахаш Маядоленна хьалхашча гIолла чакхдоал Московски гарнизона экавий доаьхьой. Юххера а воинеки сий ду цар партеи паччахьалкхени кулгалхочун СССР Оборона Совета Председателаи Советски Союза Маршала.

Леонид Ильич Брежнева вахари гIулакхаши массала а хургда Коммунистически партеиен Советски халкъан тешаме гIулакх дара дегаш урааттадеш дола масал.

(ТАСС).

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиуме

Республика экономикан культурен детIайоалаеча доккхий гIулакхаш карагIдуларах, общественни вахарехьмаре дикьа лаларах Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо Нохч-ГIалгIай АССР сийлен цIераш сийни

Торговле заслуженни болхло.

Гомкортиев [illegible] — [illegible]

Доронина Иона [illegible] — «Грознефте[illegible]» [illegible]

[illegible]

Чадаев [illegible]

Заслуженни гIишлойхо

Агботичиев [illegible]

Алексеенко [illegible]

[illegible] — «Центроспецстрой» яхача треста «Знак Почета» яхача ордена Грозненски специализированни управлене электросварщика.

Баматханов Виктор Саидович — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене домостроительни комбината комплексни бригада бригадира.

Боршигов [illegible] — «[illegible]строй» треста № 1000 нолла [illegible] механизированни колонна комплексни бригада бригадира.

Гандалоева [illegible] — «[illegible]нефть» [illegible]

Гойтов [illegible] — [illegible] промышленностен болхлой профсоюза комитета председателя.

Зинченко [illegible]

Бородевский [illegible]

Воложаная [illegible]

Мутаев [illegible] — «[illegible]»

[illegible]бопроводстрой» треста управлене[illegible].

Мальцев Тимофей Алексеевича — академика М. Д. Миллионщикова цIерагIча Къахьегама Цеча Байракха ордена Грозненски механнефтья института инженерни конструкцен кафедра заведующе декхар кхоачашдеш.

Ивиязаев [illegible] — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене № 245 нолла [illegible] колонна начальника.

Павков Евгений [illegible] — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене № 7 [illegible] гIишлой-монтажни управлене плотникий бригадира.

Солтымурадов [illegible] — Нохч-ГIалгIай гIишлой управлене № 3 [illegible] гIишлой-монтажни управлене [illegible] бригадира.

Сиринов [illegible] — «[illegible]» [illegible] треста [illegible]

Усманов [illegible]

Шинн [illegible]

Ванкаева [illegible]

ПЯТИЛЕТКА КХОАЛАГIЧА ШЕРА ЧОТАГIА

ГIишлош еха, дика, дерегIа хьалъю Ленина ордени лелача ворхIлагIча треста Грозненски монтажни специализированни управлене коллективо. СССР-а 60 шу, Нохч - ГIалгIайчен автономе 60 шуи на шой лоIамагIа Россеиа юкъеяха 200 шуи дизара дика ма доагIIара накъадахара лаьцача социалистически ехье шIе бетта толамаш дахарах КПСС Нохч - ГIалгIай обкома, республика Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома сийлен Знак елар цуна.

Цу управлене болхлой мехкаьтта чакхдоахача заводашка капитальни гIишлош ени ба. ХIана цар кертера болх бу Анисимова цIерагIча Новогрозненски заводе промышленни комплекс хьалъеш.

Кайоалаш царна къахьегалуш хилара кертерчарех цхьа бахьан да цу коллективера нах барт тайна хилар. Цига ерсий, нохчий, гIалгIай, украинцаш, кхыбараш, цхьан цIен дезал санна, вIаши хьожаш къахьегаш ба.

«ТIехьпусар воацаш болх бе» яха дешиа цар кхоачашъю. Управлене ворхI участкех цхьаккха а яц ше тIайийна социалистически декхараш тIехкхоачаш ца деш.

Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце 65 шу дуза ха тIакхоачаш управлене коллективо чакхъяьккхар цхьайттлагIча пятилетка шии шера задани.

На толам баьккхаб шу дIадолалуше а нормаш тIехкхоачашъеш коллективо болх бар бахьан долаш. Цу тIа гIолла хIара дийнахьа хьайоира задани тIехкхоачашъяра торонаш. Юххьо дена иштта хьинаре къахьегаш хьабоагIа управлене гIишлонхой.

Барт тар, чIоагIа йола къахьегама дисциплина, балха тIа кайлар хьахул коллективе пунара нах боккха политически сагхетам болаш хилар бахьан долаш. ХIаьта из дукхача даькъе партийни организацех тийна хул. ГIишлонхоша чIоагIа теркам тIабахийта йийна а шийцар. Iома а йир КПСС Центральни Комитета укх шера хиннача майски Пленума решенеш.

— Цу документо, — аьлар кхоалагIча участка начальника Эсхаджиев Сулеймана, — кхы а чIоагIагIа болх бе дог урааттадаьд тха. Оаха, гIишлонхоша чIоагIа могаю на программа. Из кхоачашъеча тхоай дакъа юкъедахьа дага да тхо. ХIаьта хIанзало а цхьадола хIамаш даьд оаха цу хьакъехьа. Тха гIишлонхой хиннаб Къулбаседа Кавказа бройлерни фабрика хьалъеча дикъа лоацаш. Оаха гIишлош яьй маьхк еча заводе, Ермоловски элеваторе.

Эсхаджиева кулгалдеш йолча участка коллектив хIанз болх беш я Анисимова цIерагIча Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе химически реагенташ ергйола гIишло еча. Цига турбаш йохкача, кхыдола балхаш деча. Кхычар а санна, участка болхлоша тIехкхоачашъю планови заданеш.

Участке меттел, управлене а хьалхалаттарех а Коасланов Анатолий Сергеевича кулгалдеш йола бригада. Кхы сатхьажа на везаш шйса, цIена, дика хул цо бань болх. Турбаш йохкаш а из.

Иштта дика къахьег резенташ ера йола гIишло хьалъеча Пристинский Семен Павлович керте латтача бригадо а. Къаьстта дика къахьегарца участке белгалбаьнна ба электросварщикаш Перуш Виталий Яковлевичи Клюшов Николай Николаевичи. Цар турбаш вIашагIхоттаеш даь ов шахра, хоза хул, уж шоай болх дика бовзаши нах ба.

Управлене латтача социалистически ехье хьалха я Еременко Виктор Ивановича, Сушко Валентин Анатольевича, Копшев Петр Петровича кулгалдеш йола шолагIа, пхоагIа, ворхIагIа участкаш. Цар гIишлонхоша айхха бувзам болаш ду балхаш.

Берригача управлене социалистически ехь вIаштIехьйоаккхача, из дIайоаржаеча хьалха латт коммунисташ, цар къахьегама хьожам тел шоашкара кхычарна, уж шоашта тIехьабоах. Масала, коммуниста Шутов Никодим Константиновича кулгалдеча бригада коллектива республике а хьалхалаттарех цу а СССР 60 шу. Нохч-ГIалгIайчен автономе 60 шуи из шой лоIамагIа Россеиа юкъеяха 200 шуи дизара хетальча ехье котъязарах цунна еннай Нохч-ГIалгIай АССР 60 шу дизара цIи. Цу цIеро кхы а чIоагIагIа къахьега дог урааттадаьд бригада.

Цу бригадел дукха тIехьайисац коммунистаца Конюшников Федор Ивановичен Чуднев Иван Ивановичен кулгалду илхлагIчен ворхIлагIчен участникашкара бригадаш а. ХIаьта парте воацача Кирдаильский Василий Вик[illegible]торовича кулгалду бригада Шутова бригадал тIехьа иа яиса гIерташ хьайоагIа.

Управленерча социалистически ехье хьалхалатташ а кхычарна масаьбоалаш а ба коммунисташ электросварщик Мудрый Сергей Ивановичи газосварщик Киселев Василий Ивановичи. Дика цIи йоаккхаш слесарьмонтажник ва Олигов Iусмана Iалаудин. Цу массаре а йоккха къахьегама овсарле а, кхычарел лоагIа за балхашка дIадолар. Цунга хьежжа балха тIара пайда совбаьд.

Уж толамаш доахаш управлене гIишлонхоша кхом бу материалий, электрически энерге, кхычи. Ийс бетта задалегIа лаьрхIачул управлене совбаьнна пайда 151 эзар сом хилар. Къахьегама овсарле планагIа йоагIачул 1,8 процент лакхагIа хилар. Парте XXVI съезда исторически решенеши пхьайттлагIча пятилетка заданеши толаме кхоачашъяра беррига шоай низ тIабахийта къахьег Ленина ордени лелаеча ворхIлагIча треста Грозненски монтажни специализированни управлене гIишлонхоша.

Ю. ТЕГАЛОВ

Мишта кхоачашду социалистически декхараш?

КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ КХЫ А ЛАКХАГIА ХИЛА ЙИШ ЯР

«Металлист» завода балхах кIезига дийцадац газетий оагIонаш тIа, совещанешка белгалдаьхад оттаьча ассортиментах цо товараш арацa хецилга, цар дикал лакха йоацилга. Дукхача шерашка вIаштIехьдоаккхалуш хиннадац укхаза цехаша, участкаша ритмично болх а беш, бахача наха, республикерча бохкамашта эша товараш арахецилга. Фу хувцаденнад заводе тахан, мишта бу коллективо болх, фуд из тоабара партийни организаце дер?

Эггара хьалха белгалдаккха деза заводо тIеххьарча хана планови заданеш толаме кхоачашъелга. 1981 шера товараш маьхала дахара план 101,5 процент кхоачашъяьй. Бахача наха лаьрхIа заданел 5 процент дукхагIа бытовой гIулакхаш даьд. Нохч - ГIалгIай автономе 60 шу, нохчийн гIалгIайн шоай лоIамагIа Россеиа юкъебаха 200 шу дузаш тIайийна хинна декхараш тIехкхоачашдаьд завода коллективо. Хьинар лаьгI ца долийташ къахьегаш ба заводчанаш СССР хьаль 60 шу дизара баха ма боагIа накъабахара.

Хьалхашка латта декхараш кхоачашдара коллектив оарцагIйоаккхаш, цунна коммунистически кхетам луш я партийни организаци. Завода лоархIамеча участкашка дIанийсбаьб коммунисташ. Коллективо беча балха ю партийни влияни чIоагIъяра заводе шии партгруппа вIашагIъеллай — цаI вессоремонтни цехе вож — маьгеш ду механически участкаши заводоуправлении вIашагI а теха.

Администраце, профсоюзни а партийни а организацеша цхьана социалистически ехьа хьалаш къоастадаьд. Ехьа итогаш шой ханхиннахьа ю. хьалхалаттачар опыт массанена а дIайовлийт. Котало яьккхачар сийна заводоуправлене коа цIе байракх айю.

Юбилейни шера къаьстта дика къахьегачарех я галантерейни вессоремонтни цехи коллективаш.

Дукха терках тIалоаттабу арахецача продукце дикал лакхьяра. ХIара бетт-бетта цехашца дикала дешош чакхдоах.

КПСС Устава дIадехача беча [illegible] - ханнахьа еча партийни собранешка партбюро заседанешка дог цух тийшара дола доархIаме дешииг производственни план кхоачашдара, арахецача продукце дикал лакхьелга, социалистически доалахьe дораелга. Бийдаш материальни кхом беш дIахьийтара, коллективана коммунистически кхетам дулга кхайарш. Завода еррига коллективана лерхьийтад КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленумо къахьегамхошта хьалхашка оттадаь доккхий декхараш. Продовольственни программа кхоачашъеча шоай шоашкарадола дакъа [illegible] завода коллективо.

[illegible]

довали хьалъайе механизмаш яц. ХIара дийнахьа кIезигагIа эше а, моххьаш дIа-са кхахьа 4—5 машин эш, хIаьта моттигерча промышленноста министерства АТП (нач. Л. М. Дзауров) 2—3 мара яйтац. Уж а хилац балха дукха пайдана йолаш, цхьаьцца эшаш хул.

Завода болхлоех кхоалагIа дола дакъа хIана даш аьнна города гонахьа ядача юрташкара йоагI - йоагIача автобусашца балха ухаш да. Уж дIа-са кхувла дежурни машин яц. Цхьай хана заводa доалахьа служебни легковой автомашина яр. ХIанз цох фу хиннад, из мичай хоиш дац. Юхейиса кузов, мотор хьалха машина тIа лаьттар бац. Из бахьан долаш дайна цу машина техпаспорт ГАИ юхаметтаоттаде тигац.

Къахьегама овсарле лакхъяра чIоагIа Iаткъаш да кастъкаста балхара нах дIабувлилга. Чакхбьннача итт бетта 100 гаргга саг балхара дIаваьнна укхаза, уж мисел хьа а ийцаб. Керда бахькараш балха гонзал йоацаш хул. уж Iомабеш ха йоае еза. Кадраш балха тIа дIачIоагIъяра эшош дукха да.

Завода цхьайола участкаш Октябрьски районе я, вожаш — Ленински, хIаьта чIоагIа нопкъарле еш да телефонаша дергтIа болх на белга. Укхаза йолча 5 телефонах цаI е шиъ мара хилац болх беш. Цар болх белга тоадар дехаш дукхаза письмош даьд бунзама управлене кулгалхошка. Цох хIама хилац.

Заводе наст-каста хувцалу керттера специалисташ. Из чIоагIа Iаткъаш да балха. Шой хан - ханнахьа ремонт е еш, хьожаш ца хиларах оборудоване технически хьал дика дац. Цу гIулакха бехке ва завода керттера механик хинна коммунист Азиев. Цо кулгалдеча подразделене къахьегама дисциплина дока хиларах, [illegible] дергIа болх белга вIаштIехь ца даьккхарх из цу гIулакхера мукъавалийтав.

Иштта балхара мукъавалийтар механически цехи участка начальник хинна коммунист Мархиев а. Ассортиментага дилачи [illegible] план [illegible] ца еш хьайоагIа из участок а.

[illegible]

Юкъера школа: йоакхонаши проблемаши

ЗНАНЕШ ЛАКХЪЯР ДУХЬА

Школа хьакъехьара КПСС XXVI-ча съезда решенеши КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советси соцамаши кхоачаш а деш, дешархошта дешар хьехарен кхетам баларен методаш эргайоахаш тоалра, вахаро дIадехарашка хьежжа уж вIаштIехьъяхара болх беш я Грознерча № 14 йолча школа коллектив. ДукхагIа долча предметашта кабинеташ яьй. Учебникаш, хьехархошта лаьрхIа методически пособеш, дидактически материалаш, кепатеха, экраний, оазе пособеш, кхыдараш юкъе а долаш бIарча цхьа дидактически система царех е гIерт тхо. Цо новкъостал ду тхона дешархошта дикагIа хьехара. уж къахьега Iомабара, вахара дикагIа кийчбара. Дешархой къахьега Iомабара кхоачам болаш проекционни аппаратура, станочни оборудоване пособеш я школе.

Методически балха а хьехархой говзал лакхьяра системана а юкъенхуль оаха керда формаш. Керттера уйла гIайохийт эргаьхха тоаьнча хIаннарча программаи чулоацам берригача хьехархоша Iомабара. Из болх чакхбоаккхача хана керттера проблемаш хьакъоастаю. дешар хьехара дидактически принципаш кхоачашъяр, дешара кхетама процесса керттера форма хиларах гарра урока эффективность лакхъяр, дешархой шоай сакхетамагIа дисциплина лелаерг долаш Iомабар, и. кх. д.

«Дешархо хьаьккал долаш хьалхехергда, пачахьа санна из лелачара хьал массо тайпара интеллектуальни хьаштешкей лерхIарашкей хьожул хулe, нагахьа санна цуна гонахьара нах [illegible] духхьабоала, кердадар лахьа гIерташ хулe» яхаьа Н. А. Сухомлинский дешаш дага а доаташ. Методически приемашка творчески ехьа а керхаш бе гIерт тха школера хьехархой дешархошца шоаш беш бола болх. Тха школа долча хьехархошта, масала, Л. Г. Тедтаева, Н. Н. [illegible], [illegible] Ф. Г. [illegible], Н. А. Харсиева, Л. А. Мар[illegible] [illegible]

[illegible] харах тийша да. Цу хьакъехьа къамаьл хилар «СССР хьаль 60 шу дизара кийчо еча юкъагIа дешархошта идейно - политически кхетам балара педколлективо беча балха хьакъехьа» яхаш ден повестка а йолаш хиннача партийни собране. Цул тIехьагIа урокашка а классе йоацаш чакхйоахача мероприятешка а лоархIам дукхагIа бе даьннад тхо нертаца бу болх тохкамашца дукхагIа бувлара хIамаш зе а душ, цар уйла е, вIаши пийсде, анализ е Iомабар. Цунна гIо ду къамаьлаца хьехам балара методаша, книжкаш тIа беча балхо, зем бе хароп экспериментальни занятеш ярош, йоазонц графически упражненеша...

Дешар хьехара метод, прием хоржача хана цIенхаштта уйла тIаохийт хIама довзара дешархой мел тIакхув, Iилманца, самообразоване навыкашца мел белам ба хара, дешар хьехилгеи кхетам лулгеи вIаши дукха гIерт. Кхы а дукха да цу даькъе де йиш [illegible] дола хIамаш. ДигалоххарагIа белгалдаьккхаргда да, «хьаькъал луча» процесса цкъаза бера дагадоалар алхха чIоагIдарца мара кхы уйла йоацаш иа хьалхеделчи хIамах сакхеш, цайчи никъ хьалаьца вале а. Цхьаза иьпза дог долаш саг цунах хила тарлуш хилар. Цунна новкъостал де йиш а юкъ [illegible] хьехархой [illegible]

Царех цаI — дешархой эмоционально дегIабоалаяр. Оахош кхелчам болаш дар терко яц мотт гона школе а дезале а. Из гучадаьлар тхона педагогически знаней университета занятешка берий лаьшца - йоанош[illegible] гучахьа къамаьл хинначул тIехьагIа.

ХIанз а чIоагIа тIаькха тхо юкъарча мероприятешта тхоай бераш дукхагIа ихьео[illegible]ара, тIаьккха коллектива мара бIаргаац къаьст-къаьстта дешархой. Терьалаш цаI цхьаь. Урока тIа бIарчача классеца болх бе Iомадензах тхо, цхьабакъда, къаьст-къаьста хьайийцала бераште эмоциональни кхетам балара процесс йашу цизам. Из а «халача», дешарах ца кхетача дешархошца беча балха тIа оаха пайда эцаче средствах цаI. Бахь хиннав сагагара хьалехари из зар-хIари [illegible] хьехархо [illegible] дешархоша юкъе [illegible] стацха [illegible] гIулакхаш [illegible] [illegible] хьа А. С. Макаренко.

[illegible]

Т. [illegible]КОВШИКАЯ,
№ 14 йолча [illegible]

УКРАИНСКИ ССР. КПСС XXVI съезда цIерагIча Николаевски глиноземни завода тIеххьара аргIа болх бе йолаллийтай. Бесаш долча металлурге лоархIаме керда гIирс ханал хьалха хьалбаь баьннаб.

СУРТА ТIА: кIайча фильтраде участок.

А. КРЕМКО сурт.
ТАСС фотохроника.

ДОЬЗОЛ ДЕХЬАРА

Ангола Халкъа Республика кхо миллион совгIа бола кхихьанцарчен юкъерчен школай дешархой укх шера деша хиъшаб. Хlапа мехкарча дешара заведенешка дешаш ба 1974 шера мохк шин лоIамс хинна дIаотта лелья хьалхарча шера хиннарел зиалза дукхагIа дешархойн студенташ.

Бокхха болх бу укхала керда дешара программаш кийчъеш а. Цар тIа къахьетта чIоагIа теркам тIабохийт патриотизма, интернационализма, къахьегаш безара уйла йолаш хьалкхуваш йоагIа тIехьа кхеара дешашта.

СУРТА ТIА: Луандерча — мехка столицерча цхьан школе занятеш йолча хана.

ТАСС фотохроника.

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

ПЛАНЕТА ГIАЙГIА

Укх деношка советски халкъана цхьана гIайгIа еш я ерригa прогрессивни адамие Л. И. Брежнев, хIанзарча хана воккхагIварех вола политически паччахьалкхени деятель, социализми коммунизми хьаъяра, машара тIехьарча дунеш термоядерни тIом па хилийтара тIехьарча къовсамa юкъе шийн Iалашъяте доккха дакъа дихьар кхалхарах.

Лаьттан шара масе а минIигташкара ул Москве цу хьакъехьа беш бола кодам. ЦIи хеза болча пачхахьалкхени общественни деятелаша, дукхача статьяй авторашa белгалбоах дегIаецича социализма этапе КПСС экономически социально-политически стратеги кийчъеча а кхоачашъеча а Л. И. Брежнева хинна Iалашмате боккха лоархIам советски арахьара политика хьаcчен чакхйовхачеи цуйна карагIайнна Iалашмате доккхий гIулакхаш.

Л. И. Брежнев кхалхарца меlаенна Берлине хиннача СЕПГ ЦК Политбюро чрезвычайни заседание къамаьл деш СЕПГ ЦК Генеральни секретаро, ГДР пачхахьалкхени Совета председатела Э. Хонеккера белгалдаьккхад социалистически содружество чIоагIъяра, дерригача дунен тIара машар чIоагIбара Л. И. Брежнева юкъедиxьа къахьетта доккха дакъа

«Миллионаш бола маIа нах ийдалнахи Инде санна эксплуатаценеи реакценеи дукъала къовсам лоаттабеча къыча мехкашка а из доккха халахетар хиннача Советски Союза хилгхашна цхьана гIайгIа еш ба», — белгалдаьккхад «Патриот» яхача индийски газето.

Дукхьал Л. И. Брежнев советски кулгалхошта [illegible] лаьттара тиграшка, белгалдоахах «Вашингтон пост» яхача американски газето, [illegible] йолa сиязахь • йоккха держава хинна дIаоттаел СССР. Советски пачхахьалкхен дерригача историе чухь дунен тIара [illegible] ялгара занхагIча [illegible]

ЧIоагIа гIайгIа йолаш тIаийцад машара политика [illegible] советски [illegible] вовзаш волча [illegible] ВIашагIкхийттача [illegible] Л. И. Брежнев [illegible] Дешашна дIаала хана да из [illegible] ООН Генеральни Ассамблеи лаьрхIача [illegible] [illegible]

Бера тIехьа, гераш дIадахара тIехьа тIатеIIа къовсам лоаттабе лаьрхIа из дилар.

ЦIАЬКХА А МАДРИД

Мадриде конгрессий Дворце 9 ноябре юха а болх дIаболабаьб Европерча кхерамаза цхьана гIулакхаш леладареи совещание доакъошхой йолча пачхахьалкхений викалий вIашагIкхетаро. Из вIашагIкхетар дIахьош да вай континента тIа кхоххам кIаьдбелта чIоагIдара йола дукхача оагIонаш кахьара процесс дIахоахьар дукха Хельсински совещание решенега хьежжа.

Мадридски вIашагIкхетар дIадоладеннад шин шу хьалха — 1980 шера 11 ноябре. Советски Союзeн кхыча социалистически мехкий викалаш цун заседанешка из вIашагIкхетар ма могга сихагIа дикача гIулакхашка кхоачаде, тIеча кхерам кIезигбара гIулакха хьада дакъа юкъе дахьа. Континента дерригача мехкашта юкъера гIулакхаш, цар общественни строй мича бесса яле а, цхьатарра бокъонаш хилара наьнъагIон вIаши гIойле йолча тайпарен дегIадоаладейта гIерташ хиннаб. Дуьцача дешна хьакъехьа конструктивни позици лаьцан Европерча нейтральни блокех дIакхетандеи долча мехкаша. Дукхьал цар оттальи юкъента вIашагIкхетаре дакъа лоаца рашта карагIдаьнначох дукха дар шина чудоацаш а из толаме чакхдаккхара дина лард хинна дIаотта тарлуш а долча итогови документа проект.

Цхьабакъда, цIенача дег тIара вIаши наьдана хургйола конструктурни решени лаха гIертарах латтача позитивни наьнъага хьежжа Мадридерча вIашагIкхетаре хьахинан цуна вIалла тара йоаца кхоханан чIоагIбара йола лини а. Эггара реакционнегIа дола империалистически гIозераш, эггара хьалхарча аргIагIа ВIашагIкхийттача Штатий хIанзара кулгалхой а болаш, дукхьал сабатах яра паьна тIа даьннад хIаьта гераш Iоаделла сихадара шоа хьалаьаца наьнаьага хьехаа дунен халахашта юкъера конфронтаци чIоагIъяра цу вIашагIкхетарах пайда эца а гIерт.

Мадридски вIашагIкхетаре цар лаьна обструкционистски позици бахьан долаш из вIашагIкхетар карара болаш йола решенеш тIа а шина укх шера бIаьстi ший болх чакх цу боаккхаш диьяй. Цул бола баркI бетта лоатIабьеьхар ХIанз. вIашагIкхетар юха дIадоладарна 13 европейски мехка, США, Канада викалаша [illegible] кийчбаьа цун итогови документа проект.

ВIашагIкхетаях ден [illegible] [illegible]

США ИДЕОЛОГИЧЕСКИ АГРЕССЕ ПЛАЦДАРМ

Африка, пачхахьалкхенаш США идеологически агрессе объект йолга баьъду укх денoшка США информационни агентства (ЮСИА) директора Ч. Уика континента боркI мехка, цу дакъе расистски ЮАР-е а еш, лела визито.

Централни американски пропагандистски ведомства кертe латтачо бах никъ лархIа боагIа Р. Рейгана администраце социалистически дегIайоагIачеи пачхахьалкхенашта дукхьала лелабу психологически тIом чIоагIбарца цхьана тарлуш дола хIама санна. КъахьеттачIоагIа Уик гIийртаб информациеш дIа-юха хувцара даькъе керда, нийсхон порядок оттас лархIаш шоай лоIамерча африкански мехкаша лелаеча гIулакхашта саботаж е. Традици а хинна леладеш ма хиллара континенте массови информацие малхбузен средствaш чIоагIбара лаьрхIа «ларгIатта информационни культурни хувцамаш» оалаш дараш Африка пачхахьалкхенашта начдоххка гIерташ хиннад цо цига лелa даьр.

«Программни» хьадехараш дувцаш къамаьл даьд ЮСИА директора Хараре хиннача Малхбоалени КъулбехьенI Африка 16 мехкарча цу агентства бюро заведующей совещание. Совещание цо дихначун маIан хиннад ЮСИА бюрос африкански пачхахьалкхенашта лаьрхIа пропагандистска материалаш дукха дукхагIа хилa езилга. «американски вахара хьесап» оалаш йола реклама, юха на оаш Советски Союза дукхьала дувцаш дола довцараш ихьы а чIоагIагIа доапкъделга, Ангола, Мозамбика, Эфиопе, кхыча мехкий правительствашта дестабилизаци яра бола никъ идеологически хьулабар Iалашдеa га.

ТIехьхьарча хана США специализбаьна [illegible] чIоагIбаьб африкански лаьтта лелабу психологически тIом. ЮСИА а ЦРУ а тIа хьежам лоаттабеш йолча «Интернешнл коммюникейшн эйдженси» яхача американски ведомства кхайчай «Толдина» «Диалог» яхача [illegible] Африкана лаьрхIача [illegible] [illegible] тираж [illegible] хьалбоахьара институцеш. Практически лаьрхIача континента мехкашцарча ерригача США, информационни культурни центраш хIаранa юкъера лаьрхIача хьокха информационно-пропагандистски издании арахеи Африканашта хьинаре обрабони ен и американски [illegible]

[illegible] пропагандистски [illegible] дIааьннад [illegible] «Дейли стар» яхача [illegible] Африке [illegible] политически [illegible] [illegible] империалистически [illegible] [illegible] африкански [illegible] ЮАР Америнга политикана [illegible]

Н. ДАНИЦКИЙ,
Ю. ЗИНАТИН
И. КОРОЧАНЦЕВ.
(ТАСС).

Советни Iаьдал бахьан тIом баь бIухо

ХАНО ДИЦДЕРГДОАЦАР

Миштa йоагIа а ца хоаш хьалIакхьачар гуйре. ТIехьара гIаьнаш да гаьнаша ра къесташ Джовбетар шорта йоа кулг тохаш. лостам беш ва, хIама ца деш Iохайна васIаш оамал йи цун, хIаьта, сатем а хургбацар.

— Цхьаькха гуйре а чакхьяла йоалл ца вахаре, — аьнна хийттар воккхача сага — ХIана къаьна а ва, иза а хьалха хинна бац, бехк а бац, деаткъа шерал тIех мадаьннаний со, вийй-вийй дела а хьахиннаб…

Джовбетара Iобиллар ший бе баьлла херх а жIов а. Цу хана дукха гаьна боацаш бииккар пандар, хьахезар деттаж дола тIоараш — воккхача сага цIенна юхо гIолла тIехбоалаш бар саг вийца болха ламеш. Цуна сакъердалуш, гIаьвахар ца коалаIараштa. Къайлазаккхаш дамей тIехьара машина йийча, воккхача саго лаьрхIир сатийнача улицах хьал-Iо волавала. Цун дог хьоасташ дар шедар: гонахьара кулг теха, лостам баь латта бешамаш, гIелгаш мо уралгIъяха огIа телевизионни антеннаш, кхыдараш Эргаьнний цун юрт Пседах а, хоза цIена а улицаш, хьалхеш латт шоллагIа школа, кастта хIара цIагIа хургья гаа.

Бакъда, къаьнагIа волча Узиев Джовбетара кхыча тайпара дагайоагIа ший юрт: нах къе, миска, цхьаккха бокъо йоацаш баьха хинна. Дийнa сагъ-м ерригача юрта а нилткъала хиннав лаха. ЦIенош лохиъа хиннад, электрическвана меттел кIур беш йола фетагенацара лампаш хиний Массиахьа къел, Iаьдало пхьа гIелал мара хIама хиннадац.

Кастта Нохч-ГIалгIайче а кхоач «Аврора» запно дIадоладаь сийдола гIулакх. Бакъда, дукха хиннаб къоначa Советски республика моастагIий. ХIаьта, царца къовсам лоаттабе гIовтташ хиннад Россе а цун йистошкара а халкъаш, шоашта юкъе нохчий, гIалгIай халкъаш а долаш. ВIашагIъехкаш хиннай цIеча партизаний отрядаш, уж отрядаш Инарийе, Пседахе, СоагIапча хиннай.

Цу юрташкарча бахархоша белогвардейций бандашта дукхьалъотта кийчъяьй боркI коини сотни. Царех хIараннeна хьалхашка ши-шийн декхараш лаьттад. Къаскимарча отряда хьалхашка лаьттад белогвардейцашта черсашкара боагIа никъ дIа а къовлаш Терски Сунженски довкъашта юкъера никъ лорабар СоагIапчара отряд хиннай Вознесенске, Алханчуртски атагIа бIаьхинта хьал долча станичникашта тIалата хийча. Пседахера отряд царна юкъе хиннай хила тарлуш болча кхерамах Терски дукъ лорадеш Тайп-гаII парча моттигашка уж отрядаш хиннаде а, царна хьалхашка лаьтта декхар паI хиннад — белогвардейцашта Владикавказе, Грозне долха наькъаш дехкар.

Царех хIара отряда юкъе хиннай ший тайпара гвардицарна юкъе хиннаб шоай сиоиш ца кхоадеш Советски Республика лораe чIоагIо яь бола нах. Пседахе вIашагIъеллача. Алероеп Мусаипа кулгалдаьча отряда юкъе ниття чIоагIо яь шовзткъеи итт саг хиннав, царех хинная ткъаь шиъ цу дийнна вола Узиев Джовбетар а.

Цкъа цар отрядерча партизанаша Балаев Дутпе, Гендергуноев Махас карнвоалавь хиннав Вознесенске къахат ийца воля саьаной. Цу тIа хиллай станичникаш болча оагIорахьара партизанашта тIалатари ишш. Бакъда, моастагIа гIалатпаьннав, Iуйрийна, кIай бандаш Пседахе. Инарийе, СоагIапча лхача юрташта тIалата дагахьа тIайолаелча уж «тIаннцар» майрача кIантaша.

— Хала дов дар ца, — яхаш дувц Узиева. — моастагIчун низаш тIех дар, царга йоьхий топаш, пулеметаш. кхийола тIема кийчо яр. хIаьта а партизанаш кхерабенна тIехьашка баланзар, гера кхоачаделча кулг дансаш дукхьалъухар моастагIчох лата.

Цу дог цIенача, нах дукхабезача сагацо къамаьл деш бIарг тIеотт цун шоккаш йоакхача доккхийча кулгаш тIа, хIама хьа ца деш вагIаш самал яц цун хIанз а. ХIаьта. ткъесталагIча шера чIоагIагIа топ бе а елла моастагIашта йийтта да уж кулгаш. Цу кулгаша кIаьддалар ца ховш къахьийгад лаьтташта Iуиал дарах йолча товариществашка. К. Маркса цIерагIча. «Красный чеченец» лхача колхозашка, кхыча коллективни боахамашка.

Партизан хиннача цуна дагавоагIа ший новкъостех хIаравар, дуьц царех хIаранех. Ха дIалхарах дицдургдоацаш да уж хIамаш.

З. СОЛТУКИЕВА.

Новороссийске хьайийла мемориальни комплекс «ГраждаIни тIемех 1941—1945 шерашкарча Сийдола боккъана Даимехк тIемий турпалашта» хоташ я.

Цхьатарра моастагIаьа [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — хаьтта [illegible] фордантьяра эськата «Малая земля» яха памятник ансамбль.

СУРТА ТIА: мемориальни комплекса автор, СССР халкъа художник скульптор В. Е. Цигели (аьрдехьарвар) Советски Союза Турпал Йоахо-маложелед А. В. Рапкуйон.

И. МАЛЫШЕВЕИ,
Е. ШУЛЕПОВЕИ сурт.
ТАСС фотохроника

Редактор
Т. А. ТЕБОЕВ.

ХЬИНАР АЙДАЬ КЪАХЬЕГАШ ХЬАБОАГIА

АРМЯНСКИ ССР. ЧIоагIа хьинар ойдаь къахьегаш ба Иджеване дена Дилижане кхачалца йолча участка тIа гIолла болхлой поездаш йолалийта аьнна деьхар тIайийна, Иджеван — Раздан яха машинникъ буллаш бола гIишлоихой. Довкъаш аьлеши долча халача моттиге гIолла 30 километр никъ билла баьнаб, хьалъаь яьнайй ши тоннель. Итт совгIа долча тIаьшта монтаж яьй, контактни сета опораш оттаяьй.

Кердача наькъо торо хулийтаргъя вагонаш сихагIа лелийта мовхьаш дIа-юха кхухьилга тоаде.

СУРТА ТIА: 130-тонни электрически кранаца монтаж еш латт хиштен аьлештен тIагIолла теккача тIаьшта.

М. ШАХБАЗЯНА сурт.
ТАСС фотохроника.

Iилмо — юрта боахама

ТЕПЛИЦЕРА «МАЛХ»

Теплицашта мо аьшa йоцхаш хилийтара «Светотрон» яха ший тайпара устройство даьладьнай Ерригсоюзни светотехнически Iилма-тохкама института (ВНИСИ) Iилмахоша.

[illegible] сердал дукхагIа [illegible] хетолцаш [illegible] сихагIа йоилла. [illegible] теплицашкарча хьасашта искусственни сердал [illegible] хлорофилл дукхагIа [illegible] цкъа, Цул совгIа, лампаш чIоагIагIа [illegible] культурай керда [illegible]

Цхьабакъда [illegible] юкъара хетадела [illegible] таьрxа гол шин итта [illegible] «Светотрон» [illegible] [illegible]

лампаш, царех хIаране лаьттан белгаларча [illegible] сердал [illegible] Цу тайпара конструкци цхьан — шиш теплицана искусственни сердал [illegible] [illegible] итташ километраш йолча проводанча гIолла [illegible] лампашна [illegible] Цу тайпара система [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Проблема [illegible] ВНИСИ Iилмахой. [illegible] [illegible] 40 метра [illegible] «Светотрон» [illegible]

[illegible] 3500 ваттага [illegible]

«Светотрон» юкъелоаларах [illegible] [illegible] материалаш я.

«Светотрон» [illegible] шера [illegible] эффект — цхьан [illegible] 1300 сом. [illegible] [illegible] устройство юкъейоалларе [illegible]

[illegible]

Фото [illegible] ДАНИЛОВСКИЙ (АПН).

ТЕЛЕВИДЕНИ

16 НОЯБРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.45 — «Кхушбоаларий творчество».
9.15 — «Мы из Кронштадта».
11.00 — «Санна» яха документальни фильм.
[illegible] — «Керладараш».
11.30 — «Керладараш».
14.30 — [illegible] программа [illegible] документальни фильмаш.
[illegible] Иванов, «Боеприпас 11-05».
16.10 — Мультипликационни фильмаш.
17.00 — Дунен халхашта [illegible] конкурсий лауреата А. Гаврилова выступлени.
17.30 — «Космически [illegible]» яхача Iилман-популярни фильма премьера.
18.00 — Дешарвой ариллере маршала К. П. Казакова [illegible]
19.41 — «Тхан дунен тIа».
19.00 — «Спортивни программа».
21.00 — «Ха».
21.35 — «Лорнаелаш, [illegible]» Художественни фильм.
23.05 — [illegible]

[illegible] оркестра концерт.
19.10 — «Киноииньбара [illegible]».
[illegible] — «Керладараш».
14.10 — «Керладараш».
14.30 — Студентий Дуьне [illegible] [illegible] Документальни фильмаш.
15.20 — Берий хоровой [illegible] выступлени.
17.50 — [illegible] «Аддис-Абеба». Телевизионни [illegible]
19.10 — Сталинграде хиннача тIема 40 шу дизарга. Документальни фильмаш.
17.15 — [illegible]
17.30 — «Мичал шо, [illegible]».
[illegible]
19.00 — Москвага хьежаш [illegible]
17.20 — Балета артистий концерт.
20.00 — [illegible] документальни [illegible] «Хьанзара лаьтта».
21.00 — «Ха».
[illegible]
22.00 — [illegible]

II ПРОГРАММА

8.00 — IуйранIара гимнастика.
8.15 — «Мальхк муз», Iилман-популярни фильм.
9.35, 9.15 — Ботаника. 5 класс.
9.55 — Iилман-популярни фильм.
9.15, 13.10 — Французски мотт.
10.05 — ПТУ дешархошта. Эстетически хьетам балар.
10.35, 11.40 — География. 8 класс.
11.05 — «Шахматни школа».
12.10 — Истори. 9 класс.
12.40 — Физика. 8 класс.
13.10 — Хьа ленински библиотека.
14.25 — «Керладараш».
14.40 — И. Бабель. Произведений оагIонаша гIолла.
17.00 — [illegible] Художественни фильм.
18.10 — «Нохч-ГIалгIайче гIолла».
18.30 — Ильича бола кудаш. Художественни Н. Т. Латышева произведенеша гIолла.
19.00 — «Къахьегамна за сага сий». З. Х. Чингиреев (нохчий меттала).
19.00 — Парте XXVI съезда наьъаца. «Бригадашта — шорра [illegible]» (ГРМЗ).
19.30 — «Сийрда [illegible] З. [illegible] Муталиев. Литературни передача (гIалгIай меттала).
21.00 — «Ха».
21.35 — Футболах бола СССР чемпионат. «Спартак» — «Зенит».

[illegible]
II ПРОГРАММА
8.00 — IуйранIара гимнастика.
[illegible]
9.05, 15.00 — [illegible]
9.35 — Декабристех дола [illegible] Н. Пущин.
10.35, 11.10 — Юкъара [illegible] 9 класс.
11.05 — «Шоана [illegible]».
12.10 — Iилман-популярни фильм.
12.40 — Природоведени. 1 класс.
13.10 — «Далон [illegible]».
14.15 — [illegible]
15.05 — [illegible] фильм.
15.15 — «Керладараш».
17.45 — [illegible]
[illegible]
18.33 — Студентий дуьне [illegible]
[illegible] — «Пайхраш» (нохчий меттала).
18.15 — «Дунен халхашта [illegible] обозрени» (нохчий меттала).
20.10 — [illegible]
[illegible]
20.25 — «Стирп».
21.00 — «Ха».
21.45 — [illegible] фильм.

17 НОЯБРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.45 — [illegible]
9.40 — СССР Оборона Министер-

РАДИО

16 НОЯБРЬ

8.10 — «Юртара [illegible]» (гIалгIай меттала).
[illegible] — «Грозненский рабочий» газета [illegible]

[illegible] — [illegible] программа [illegible]
[illegible] — «Грозненский рабочий» газета обзор.

[illegible]

Хоттама

[illegible]

Метеостанция.

ТХА АДРЕС: 364017, г. Грозный, Маяковски ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителя — 2-85-07; [illegible] [illegible]
НАШ АДРЕС: 364017, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; [illegible] [illegible]
«Грозненский рабочий» издательства типография. [illegible] Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92.